SAYI 7
TEMMUZ- AĞUSTOS- EYLÜL-2025
KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT DERGİSİ
www.imrozgokceadadergisi.com
ÜCRETSİZ

Ίμβρος

Gökçeada

GÖKÇEADA ARISI VE GÖKÇEADA'DA ARICILIK

ONUR GÜVEN
İLE RÖPORTAJ

GÖKÇEADA'DA DENİZ KEYFİ

YAZIN TADINI
ÇIKARABİLECEĞİNİZ
PLAJ VE KOYLAR

WOMEN OF REBETIKO

LİDYA DURMAZGÜLER
İLE RÖPORTAJ

SAHİBİ
GÖKÇEADA İMROZ YAZARLAR DERNEĞİ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
İBRAHİM DEMİRKOL

EDİTÖR
ARZU ÖZÖZLÜ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
ŞENOL ERDİL

YAYIN KURULU BAŞKANI
MUHLİS ÇELİK

YAYIN KURULU
ARZU ÖZÖZLÜ
UFUK KÖSE
SEFA OĞUZ

REDAKSİYON
SEFA OĞUZ
MÜJDAT ÜNSAL
O.FARUK KAN
NAİLE İZİN AKTÜRK

KAPAK FOTOĞRAF
SEFA OĞUZ

TASARIM
SEFA OĞUZ
KEREM AKYIL

SOSYAL MEDYA
ARZU ÖZÖZLÜ

imrozgokceadadergisi
İmroz Gökçeada Dergisi
İmroz Gökçeada Dergisi

YÖNETİM MERKEZ
Atatürk Caddesi No : 11/1
GÖKÇEADA / ÇANAKKALE
Telefon : 0538 360 17 34
E-Posta : imrozdergisi@gmail.com

BAĞIŞLARINIZ İÇİN
İŞ BANKASI GÖKÇEADA Ş.B.

HESAP NO : TR25 0006400000123230368200
AÇIKLAMA : GÖKÇEADA İMROZ YAZARLAR DERNEĞİ

MATBAA

ATOMPRİNT REKLAM MATBAA PROMOSYON VE AMB.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
Yenidoğan Mh. Abdi İpekçi Cad. Çizmeci İş Merkezi No: 87/135 Bayrampaşa - İSTANBUL

YAZARLAR, YAZDIKLARI YAZILARDAN KENDİLERİ SORUMLUDUR.

DERGİDE YAYIMLANAN YAZI VE GÖRSELLERİN, BİR KISMI YA DA TAMAMI, KAYNAK GÖSTERİLEREK KULLANILABİLİR.

İÇİNDEKİLER

Konuşan İmroz 06

Söz Uçar, Azı Kalır 08

Kalbin Attığı Yerde
Ayakların Dans Eder 09

BIFED Belgeselleri İkinci Kez
Gökçeada'daydı 10

Gökçeada'da Deniz Keyfi:
En Güzel Koylardan Plajlara 12

İnsanım Ben 30

Yavaşlayan Zamanın
En Sakin Adresi: Gökçeada 32

Bu Bir Haykırış Çağrısıdır 34

Paleo: Hikayeleri Coğrafya Yaratıyor 36

Gökçeada Arısı ve
Gökçeada'da Arıcılık 38

Gökçeada'da Yaşlı Olmak 16

Sevgi Teyze ve Kekleri 17

Women of Rebetiko 20

Paradigma Yorgunluğu 24

Εκεί που η σιωπή ανασαίνει
(Sessizliğin Nefes Aldığı Yerde) 26

Bir Tanrının Mola Yeri: İmroz 28

Modern Yunanca 41

Adada Yaşamak: Barewa Family 42

Klasik Gitar Temel Eğitim Metodu-1 45

Adanın Modern Atlıları 46

Adalı Yazarlar,
Adalar Hakkında Yazanlar 48

Gerçek Bir Hikaye: Ada 52

Satın Alma Sahiplen! 53

EDİTÖRÜN NOTU

Merhaba İmroz Gökçeada Dergisi'nin değerli okuyucuları,
"Ayaklarımız toprağa basınca, kalbimiz nerede atıyor?"
Bu soruyla yola çıktık bu kez. Gökçeada'da yaşamı, doğayı, insanı, sessizliği, çığlığı, değişimi ve direnci anlamaya çalıştık.
Her sayıda biraz daha derinleşiyoruz. Her kelime, biraz daha adalı oluyor.
Bu sayının sayfalarında kimi zaman geçmişe eğiliyor, kimi zaman bugünün sesine kulak veriyoruz. Ada'da yaş almanın ne anlama geldiğinden, kek tariflerinin sakladığı hatıralara; yazmaya başlayanlardan, motosiklet tutkusunu paylaşanlara uzanan çok sesli bir anlatı var.
Bazı yazılar bir anı gibi yavaşça süzülüyor sayfalara, bazılarıysa kelimelere sığmayıp haykırıyor.
"Konuşmalıyız" derken çoğumuzun içinden geçen adaya dair dertler bu sayfalarda dile getiriliyor.
Duyulması gereken seslere tercüman olunuyor.
Bifed Gökçeada Uluslararası Ekolojik Belgesel Film Günleri bu yıl ikinci kez adamızda düzenlendi. Hikâyeleriyle toprağına, suyuna, geleceğine sahip çıkan filmlerle…
Women of Rebetiko ise geçmişin kadın seslerini bugünün sokaklarında dolaştırıyor, hem hatırlatıyor hem iyileştiriyor.
Çok keyifli bir başka röportajla Gökçeada arısıyla yakından tanışıyoruz.
Ve bu yazıyı yazarken, yaz mevsiminin rehavetinde görünmez kalan bazı gerçekleri hatırlatmayı da doğaya bir borç biliyoruz.
Çünkü burası sadece sizin yaz tatiliniz değil; bir başkasının her günü, her sabahı, her gece uykuya vardığı yer.
Lütfen yavaşlayalım. Çöpümüzü geride değil, yanımızda taşıyalım.
Yollarda biraz daha dikkatli olalım; tavşanlar, sincaplar, gece ve gündüz kuşları, kirpiler, keçiler ve herkes hep beraber huzurla yaşayalım.
İhmal ettiğimiz bir kıvılcım, sadece ağaçları değil; hayatımızı, hatıralarımızı da yakıp geçiyor. Ne olur, dikkat edelim.
Ağaçlar, rüzgâr, deniz... Hepsi durmayı biliyor. Sıra bizde olabilir mi?
Tanrılar bile burada dinlenmek istediyse, bizler neden biraz olsun durup soluklanmayalım?
Keyifli okumalar...

Arzu Özözlü

SAHİKA
KONUKEVİ

AİLECE MUTLULUĞUN KEYFİNİ ÇIKARIN

Konforunuz, Bizim İşimiz

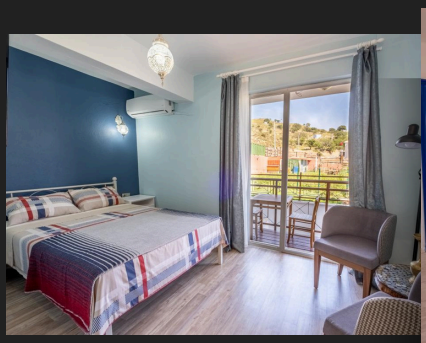

Gökçeada'nın birbirinden güzel, temiz plajları ve koyları bulunuyor. Attığınız her adımda denize girebilir ve güneşlenebilirsiniz. Ayrıca mevcut olan plaj ve koylar su sporları için de oldukça elverişli. Dalış, rüzgar sörfü ve kitesurf sporlarından dilediğinizi Gökçeada koyları ve plajlarında yapabilirsiniz. Uğurlu Plajı, Laz Koyu, Yıldızkoy ve Kefalos Plajı Gökçeada'nın denize girmek için en popüler noktaları.

REZERVASYON 0532 633 09 34

SAHİKA
KONUKEVİ

www.sahikakonukevi.com

Yeni mahalle
Kahveci Salih Efendi Caddesi
No 14/1 17760 Gökçeada /Çanakkale

Konuşan İmroz

Hakan Eyi

KONUŞMALIYIZ!

Suyumuz bitiyor.
Kanalizasyonlar denizimizi kirletiyor. Giderek artan katı atıklarla baş edemiyoruz.

Ada merkezindeki trafik keşmekeşi. Plajları, koyları işgal eden karavanlar.
Durdurulamayan kaçak yapılaşma.

Bir sinemamızın, bir tiyatromuzun, bir konser salonumuzun olamayışı. Gençlerimizin işsizliği.
Tarım adasında tarımın bitişi.

Plansız gelişen turizm, boşa giden yatırımlar, ölen pansiyonculuk.
Kiraya maaşı yetmeyen emekçiler, emekliler.
Lise okumaya ada dışına çocuklarını gönderen ya da gönderemeyen aileler.

Çanakkale'ye gidemeyen gemilerimiz. İstanbul'a, Ankara'ya uçamayışımız.
Ve bir türlü olamayan gümrük kapımız, yat limanımız.
Ozanın söylediği gibi, "Dert bir değil, elvan elvan." Fakat, en büyük derdimiz ne biliyor musunuz?
Tüm bu sorunların çözülebileceğine inanmayışımız, bunları kabullenmemiz.
Ya da bir gün bir yiğidin gelip bu sorunları çözeceğine inanmak istememiz.
Ve bir araya gelip sorunlarımızı konuşmuyor oluşumuz.

Oysa tabi ki bunlar çözülebilecek sorunlardır.
Ancak, biz sorunlarımızı tanımlamaz, çözüm yollarını konuşmaz, hatalı yaklaşımlarımızı değiştirmezsek, Süpermen de gelse bu sorunları çözemez. Kendi Süpermenimizin elini ayağını biz bağlarız herkesten önce.

Çözümsüzlüğün en önemli nedeni bizim bir araya gelemeyişimiz.
Toplum olmak toplanıp konuşmak demektir. Meclis oturulup konuşulan yer demektir.
Parlamento da konuşma yeri demektir. Cuma toplanmak demektir,
cami toplanılan yer demektir, cem toplantı demektir.

BİZ ADALILARIN OTURUP KONUŞMASI GEREKİYOR.
BİZE BİR MECLİS LAZIM, BİZE KONUŞTAYLAR LAZIM.

Belediye Başkanımız seçimden önce, en azından ayda bir ada halkını bir araya getirip adanın sorunlarını konuşacağımız toplantılar düzenlemeyi vaat etmişti.
Geçen sayıda şeffaf belediye ihtiyacımızdan söz etmiştik. Şimdi söz ettiğimiz ise katılımcı belediyeciliktir. Karar süreçlerine, çözüm üretme süreçlerine, tartışma süreçlerini halkın katılmasıdır katılımcı belediyecilik. Yerel yönetimin demokratikleştirilmesidir.
Üstelik sadece mevcut belediye başkanına oy vermiş olanların değil, oy vermemiş olanların da konuşmasıdır.Eleştirilerini, katkılarını, isteklerini korkmadan, çekinmeden söyleyebilmeleridir.
Konuştaylar, somut sorunlar üzerine yapılmalı.
Mesela, su sorunu, çöp sorunu, imar sorunu, trafik sorunu vs. vs.
Her konuştayın ilk kısmında, ele alınacak konu hakkında, o alanın uzmanları tarafından sunumlar yapılması sağlanmalı. Örneğin, su meselesi konuşulacaksa, DSİ'den bir yetkili adamızın tatlı su kapasitesini, İlçe Tarım tarımsal sulamanın durumunu ve ihtiyaçları, Belediye, konut ve turizmin su tüketimini, israfları, bir akademisyen, adamızın yağış rejimini ve
iklim değişimini vs. anlatan sunumlar yapabilir.
Sonrasında, her konuşmacı somut tespit ve öneriler sunmak ya da sunulmuş olanlar üzerine olumlu olumsuz fikrini belirtmek için söz almalı, herkese eşit, sabit ve çok uzun olmayan konuşma süresi verilmeli. Dar politik çekişmelere, kişiselleşen tartışmalara vs. müsaade edilmemeli, somut konunun somut zeminde konuşması her toplantının şartı olmalı. Ve toplantı sonunda, o toplantıda dile getirilen görüşleri toparlayan bir rapor yazılarak, yayınlanmalı.

HİÇ ZOR DEĞİL!

Hepimiz, her yan yana geldiğimizde zaten adanın sorunlarını konuşmuyor muyuz, yakınmıyor muyuz? "Susuzluk ne olacak? Otopark sorunu ne olacak? Yollar geçilmiyor. Plajlar çöp içinde." demediğimiz bir gün geçiyor mu? Zaten herkes birbirini de tanıyor.
İşte böyle havanda su döver gibi kendi kendimize konuşacağımıza, bir araya gelip konuşalım.
Akıl birliği, gönül birliği ve gayret birliği yapalım. Çözüm üretelim, yollar bulalım.
Her birimizin bambaşka nedenlerle ve yollarla geldiğimiz ama ayrılmak istemediğimiz, sevdiğimiz bu güzelim Ada'nın içinde nefes alamayacağımız,
mutlu olamayacağımız bir yere dönüşmesine izin vermeyelim.

Sefa Oğuz

SÖZ UÇAR AZI KALIR

Söz uçar azı kalır; belki hiç kalmaz.
Bir ateş yanar gecenin ortasında. Etrafında toplanır birileri.
Bir sohbet, olur muhabbet. Konuşulanlar öylesine değildir.
Hayaller, hedefler, dualar bir olur. Ateşe, toprağa, göğe, suya sunulur.
Onlar unutmaz, tutar sözlerini, saklar sırlarını. Hayallerini
hayal edinir, hedeflerine ulaşasın diye seninle birlikte didinir.
Şarkılar söylenir gecelere, düşler yıldızlarla meşk eder, gözler ateşle raks.
Ama insan unutur. Yükseklere çıktıkça verilen sözler,
rüzgarın etkisiyle uçar. Ateşin etkisi azalır. Sohbet durulur.
Seher vakti yaklaşır. Hava en soğuk, ateş en cılız anındadır.
Sözlerin ve düşlerin kırılma noktası burasıdır. Burada romantizm
yerini realizme bırakır. Doğa bu değişime hazırlıklıdır. Çünkü bu
döngü onun olağan döngüsüdür. Fakat insan bu değişimle
yüzleşmek istemez, yüzleşenle de yürümek. Gün ağarırken
sis çöker. Arkadaşlıklar sis çöktüğünde ortadan kaybolur.
Aynı hayallerle aynı sabaha uyandığını düşündüklerin, bir anda
görünmez olurlar. Aynı patikada aynı izleri takip ettiğini
düşündüklerin, başka diyarlarda başka hayatlar düşler. İşte tam
orada diğer her şey gözünün önünde belirir. Yalnızlığın yüzüne
vurulsa da, ağaca, ormana, kuşa, suya bakar; her şeyin yolunda
olduğunu anlarsın. Yolunda olmayanların senin yoluna ait
olmadığını kabul edersin ve doğanın meşkinde demlenmeye
bırakılırsın. Güneş tepeye ulaşır, sen hedeflerine.
Yürüdüğün yollar dönüşüne ve dönüşüme referans olur.
Arkanda bıraktıkların ise ayak izlerinden fazlası değildir.
Yüklerini toprak, hayallerini orman sahiplenir.
Bu sahiplik hayallere karşı kin gütmez, kıskançlık beslemez.
Ortaklık ve yoldaşlık sahipliğidir bu. Sözlerin değil, gerçeklerin
dünyası kucaklar benliğini. Üstelik romantizmini de
reddetmez bu gerçeklik. Ve gün batarken yeni hayaller
kuracağına, yeni yollar bulacağına, ertesi sabah yine
orada olacağına, rüzgar esse de, sis çökse de yanında
kalacağına şüphe bırakmaz. Söz uçar azı kalır;
belki hiç kalmaz. Yükseklere çıktıkça verilen sözler,
rüzgarın etkisiyle uçar. Arkadaşlıklar sis
çöktüğünde ortadan kaybolur. Aynı patikada
aynı izleri takip ettiğini düşündüklerin,
başka diyarlarda başka hayatlar düşler.
Ormandan çıkmak için başka yollar
arayanlar, gün batımıyla birlikte
yok olurlar...

Fotoğraf: Sefa Oğuz

KALBİN ATTIĞI YERDE AYAKLARIN DANS EDER

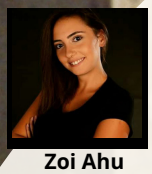

Zoi Ahu TALYADURO

Hiç müzik çalarken vücudunun kendi kendine hareket ettiğini fark ettin mi?
Peki, bu anlarda zihninin ne kadar hafiflediğini?
İşte dans tam olarak bu. Bedenin ritme teslim olurken ruhunun da özgürleştiği bir alan.

Dans etmeye başladığınızda, fark etmeden bedeninizin daha önce hiç keşfetmediğiniz yerlerini tanırsınız. Kollarınız, omuzlarınız, ayaklarınız... Hepsi bir anda bambaşka bir dille konuşmaya başlar. Sadece hareket etmiyorsunuzdur artık; anlatıyorsunuzdur. Üstelik kelimelere hiç ihtiyaç duymadan. İşte dans, tam da bu yüzden sadece bir sanat değil, aynı zamanda bir anlatım biçimidir.

Dans bedenle başlar ama zihinde tamamlanır.
Sosyal Latin danslarında bu daha da belirgindir. Salsa, bachata ya da cha cha... Bu dansları yaparken bedeniniz kadar zihniniz de devrededir. Çünkü bir partnerle uyum içinde hareket etmek, anı paylaşmak ve müziği birlikte hissetmek gerekir. Bu da sadece fiziksel değil; aynı zamanda zihinsel bir farkındalık gerektirir. Bu yüzden sosyal Latin dansları, insanı yalnızca hareket ettirmekle kalmaz; zihinsel olarak da anda tutar, farkındalığı artırır.

Zamanla duruşunuz değişir. Daha dik, daha kendinden emin yürümeye başlarsınız. Aynada kendinize bakışınız bile başkalaşır. Sanki bedeninizle barış imzalamış gibi olursunuz. Kendi hatalarınızı yargılamadan, her adımda öğrenerek ilerlediğiniz bir yolculuktur bu. Ve belki de dansın en güzel tarafı budur: Kim olduğunuz önemli değildir, nasıl hissettiğiniz önemlidir.

Dans etmek, 'ben buradayım' demenin en zarif yollarından biridir.
Bir bakmışsınız ki gerginliklerin yerini gevşemeler, kaygıların yerini kahkahalar almış. Stres yavaş yavaş çözülmüş. Çünkü dans ederken sadece hareket etmiyorsunuz; aynı zamanda iç dünyanızı da boşaltıyorsunuz. Bunu bir prova çıkışı fark edersiniz: Gözünüzde büyüyen şeyler artık o kadar da büyük gelmez, bir sorun yerini çözüme bırakır. Çünkü dans, insanı olduğu gibi kabul eder. Olduğunuz haliyle... Eksik, kusurlu ama gerçek.

Sosyal Latin danslarında bir diğer güzellik de topluluk hissidir. Kalabalığın içinde yalnız olmadığınızı fark etmek, tanımadığınız biriyle aynı ritimde buluşmak... Bu danslar yalnızca eğlenmek için değil, aynı zamanda bağ kurmak için de bir araçtır. Bir şarkı boyunca paylaşılan uyum, bazen saatlerce yapılan sohbetten daha çok şey anlatır.

Bazı insanlar dansa başlamak için yetenek arar, bazıları zaman. Aslında gereken tek şey cesarettir. Kendine ''hadi''demek yeterlidir. Gerisi ritimdir, müziktir, ruhtur... Ve birgün hiç beklemediğin anda fark edersin; sen dans etmiyorsun aslında, dans seni taşıyor. Hayatın yükü hafifliyor, içindeki çocuk yeniden gülümsemeye başlıyor. Çünkü dans iyileştirir. Hem bedeni hem kalbi.
Kendine bir iyilik yap. Ritmi duyduğun yerde durma. Bir adım at. Sonrası zaten müzik.

BIFED BELGESELLERİ İKİNCİ KEZ GÖKÇEADA'DAYDI

Nigâr Mat
BIFED Gökçeada Koordinatörü

2. BIFED Gökçeada Uluslararası Ekolojik Film Günleri, 28 Mayıs – 1 Haziran tarihleri arasında gerçekleştirildi.

4 kısa, 4 orta ve 3 uzun metraj olmak üzere toplam 11 ulusal ve uluslararası belgeselin üçü, ada merkezinde (Namık Usta Açık Hava Sineması, Emek Cafe, Değirmentepe Cafe), diğerleri ise köylerde (Uğurlu, Yeni Bademli, Zeytinli, Dereköy) gösterildi.

Seçkide, adanın ruhuna, sosyal ve kültürel yaşamına uygun, bugün var olan ve gelecekte olması muhtemel sorunlarıyla ilgili, benzer coğrafyalarda yaşanan, ders alınacak ya da ilham olabilecek belgeseller yer aldı.

Açılış, geçen yıl olduğu gibi Namık Usta Açık Hava Sineması'nda yapıldı. Çok güzel bir havada, kalabalık, sıcak ve içten bir topluluğun ilgi gösterdiği akşama, Imvros Ensemble'ın konseriyle başlandı; Dimitris Koutsiabasakos'un "Bakkal" filmiyle devam edildi.

"BIFED Gökçeada Uluslararası Ekolojik Film Günleri duyurusunu gördüğüm anda çok heyecanlandım. Bunda hem film seyretmeyi çok sevmemin hem de açık hava sinemasının bende yarattığı mutluluğun payı çok elbette.
Gökçeada'da geçen büyülü çocukluğumun en güzel anılarından birisi de Namık Usta Açık Hava Sineması'ndaki film gösterileriydi. Hangi filmleri seyrettiğimi sormayın, çünkü hatırlamıyorum ama yazın Gökçeada'nın o şerbet gibi akşamlarında, bizi kadife gibi okşayan rüzgârın esintisinde, mavi tahta sandalyeler üzerinde çekirdek çitleyerek film seyredişlerimin tadını hiç unutmuyorum.
Bu yıl, ilk film gösteriminden itibaren hiçbir filmi ve söyleşiyi kaçırmadan çok keyifli bir dört gün geçirdim. Güzel BIFED filmleri seçkisi ve en az seçki kadar güzel ekibiyle keyiflendim, yeni şeyler öğrendim. Beni etkileyen sadece filmler değildi elbette. Böylesine güzel bir ekiple tanışmak ayrı heyecanlandırdı beni. Filmler muhteşem bir pastaysa, ekip pastanın üzerindeki şekerli kirazlardı. Tadı hâlâ damağımda. İyi ki kesişmiş yollarımız; iyi ki, iyi ki, iyi ki... Ne çok iyi ki var...
Seneye tekrar görüşmek bu yazın dileklerinde şimdiden yerini aldı. Çok teşekkür ediyorum sevgili BIFED, Gökçeada'yı daha da güzelleştirdiniz."
Hülya Yetiş / Kaleköy sakini

İkinci günün sabahı, rehber Sefa Oğuz'un liderliğinde yapılan "Keçilerin İzinde Doğa Yürüyüşü" adının hakkını verdi ve yürüyüş ekibi, gerçekten keçilerin izinde Eski Bademli'den Yıldızkoy'a yürüdü.

Aynı gün Değirmentepe'de ve Uğurlu Köyü'nde iki ayrı gösterim vardı. Özellikle Uğurlu Köyü'ndeki çay bahçesinde, ulu dut ağaçlarının altında, iki yüze yakın izleyiciyle film izlemek çok etkiliydi.

"Ben Sümeyye Yaman. Uğurlu Köyü'nde oturuyorum. BIFED etkinliğinin Uğurlu günü için çok heyecanlıydım. Festivalin amacı, insanları ekoloji ile ilgili bilgilendirmek ve gelecek nesillere uygun bir ortam hazırlamaktı. Ben köyümüzdeki insanların bunu pek önemseyeceklerini düşünmemiştim. Ama buna rağmen o akşam beklediğimden kalabalıktı. Tabii programın sonuna doğru azalmalar oldu ama yine de beklediğimden fazla insan katıldı. Uğurlu'da izlediğimiz film, hem plastiklerin doğada ne kadar kirlilik yarattığını hem de buna nasıl engel olunabileceğini anlatıyordu. Plastikten nasıl kurtulacağımızı, plastiği nasıl dönüştürebileceğimizi anlatıyordu. Filmler insanları gelecek nesiller için bir şeyler yapmaya çağırıyordu. Ben inanıyorum ki zaman ilerledikçe insanlar bir şeylerin farkına varacak ve o zaman hiç de geç olmayacak. Önemli olan farkına varmaktır. Bizler gençler olarak bu filmler sayesinde farkına vardıklarımızı diğer nesillere aktaracağız, doğamızı korumak için daha bilinçli olacağız ve kazanacağız."

Sümeyye Yaman / Gökçeada Atatürk Anadolu Lisesi Öğrencisi / Uğurlu Köyü Sakini

Film Günleri'nin üçüncü gününde, gündüz seansı ada merkezindeki Emek Cafe'de, akşam seansı ise Yeni Bademli Köyü'nün köy meydanında gerçekleştirildi. Meydanda gösterilen iki filmden biri olan "Alethea/Hakikat"in yönetmenlerinden Petra Holzer, filmin hikâyesini izleyicilerle paylaştı ve onlardan gelen soruları yanıtladı.Programda o akşam Yıldızkoy'da yakamoz eşliğinde bir mini konser vardı ama şiddetli poyraz sebebiyle konser köy meydanına alındı. Arzu & Sefa Duo, seçtikleri şarkılarla meydandaki izleyicilere çok güzel anlar yaşattılar.

Dördüncü günün mekânları Zeytinli ve Dereköy'dü. Zeytinli'deki "Formaldehyde" ve "Şarap Rengi Deniz" belgesellerinin gösteriminin ardından iki araştırmacı, Neslihan Özman ve Emre Sünter, bir söyleşi gerçekleştirdiler ve izleyicilerin sorularını cevapladılar. Dereköy'deki gösterim, Film Günleri'nin son gösterimiydi. Dereköy Atölye Bahçe'de enfes bir havada yapılan gösterime ilgi çok büyüktü. "Hayat İçin Su" belgeselinin film okumasını, seyirciyle etkileşimli olarak Ayşe Toy Par yaptı.

"Doğal denge ve sebep-sonuç ilişkileri ile dönen dünyamız, doğanın güzelliği, insan yüreğine bu denli dokunuşu, duygular, edebiyat ve diğer sanatlar, bütünün güzelliği, fark edilmesi ve bunun insanın yapıcı-yaratıcı faaliyetlerine aktarılması ilgilendiğim ve aktif olduğum konulardı. Festivalin adaya gelişi ile yeniden hatırladığım, fen bilimleri okuduğum lise yıllarımdaki kâşif ruh, korunan alanlarda katıldığım doğa eğitimlerindeki ilk heyecanım, bir öğretmen olarak beni, bütün bunları, çalıştığım lise öğrencilerinin coşkusu ve heyecanı ile birleştirme fikrine itti. Nispeten bozulmamış doğası ile doğaya döndüğüm yerde bunun sürdürülmesi için ilham veren filmlerin gösterilmesi, o ruhun kazandırılmaya çalışılması, toprağını ve doğasını koruyacak ve savunacak tek unsur olan halkın, gençlerimizin bilinçlendirilmesi çok önemli. Toprağın, suyun, doğanın tahribatının ne yazık ki kat be kat arttığı günümüz koşullarında bu uzak adada yalnız olmadığımızı, tüm dünya insanları olarak tek derdimizin doğayla bütün olarak yaşamak olduğunu, dayanışmanın ve gönüllülüğün gücünü tekrar hatırlattınız. Teşekkürler BIFED..."
Tülay Naile İzin Aktürk / Gökçeada Atatürk Anadolu Lisesi Edebiyat Öğretmeni / Dereköy Sakini

Son gün sabah, adanın balkonlarından Yukarı Kaleköy'de imece usulü kurulan uzun bir kahvaltı sofrasında buluşanların konuştuğu tek konu, biten Film Günleri idi. Yapılanlar, yapıl(a)mayanlar, yapılması istenenler hakkında sohbetler edildi. Tekrar buluşma dilekleriyle, konuklardan feribot saati gelenler bir bir ayrıldı. Adada kalanlar Film Günleri sebebiyle ara verdikleri işlerine döndüler.

"Gökçeada bir adadan çok, ağır ağır anlatılan bir hikâyeye benziyor benim için artık. Ne tam Ege, ne Karadeniz; ne neşeli, ne de büsbütün hüzünlü. Her köy başka bir dile, başka bir bakışa açılıyor sanki. Gün boyu filmlerle, sohbetlerle oradan oraya koştururken, arada eski bir evin gölgesine, keçilerin gözüne ya da sessiz bir rüzgâra takılıp kalıyorsun. Herkesin bu ada hakkında başka bir fikri var ama belli ki herkes aynı şeyi istiyor: bir şekilde bir araya gelebilmek, buluşmak. Belki de Gökçeada'nın gerçek haritası bu ortak istek. BIFED biraz da olsa bunu başarabildiyse ne mutlu bize." **Beyza Aksoy / BIFED**

BIFED Gökçeada Uluslararası Ekolojik Film Günleri'nin ikincisi Gökçeada Belediyesi, ada halkı, adadaki işletmeciler, Gökçeada Atatürk Anadolu Lisesi öğrencileri, keçiler, koyunlar, ada kargaları, ada kedileri, yeni tanıştığımız oluklu kertenkele canımız, orada olduklarını bildiğimiz ve asla gitmelerini istemediğimiz tüm deniz canlıları ile biricik zeytin ağaçlarının varlığı ve desteğiyle gerçekleştirildi.

İzleyicilerin kâh filmden önce kâh sonra, bazen ayaküstü bazen uzun uzun, zaman ve mekân ayırt etmeksizin topluluklar oluşturup meseleler üzerine derin sohbetlere girişmeleri, Ethem Özgüven'in Film Günleri başlamadan evvel yazdığı manifestodaki "Neden buradayız?" sorusuna verdiği cevabı doğrular nitelikteydi:

"İşte bu nedenle buradayız, birlikteyiz ve bu görüntülere bakıyoruz. Bu sesler ve görüntüleri çekenler, yaratanlar dayanışmayla yaptı ve bu filmler buraya dayanışmayla geldi. Sizinle dayanışmamıza temel oldu. Tüm haklarımızı geri istiyoruz, tüm kelimelerimizi, yaşamı yaşam yapan şiiri hayatımızda geri istiyoruz.
Bunun için buradayız."

Arzu Özözlü

GÖKÇEADA'DA DENİZ KEYFİ: EN GÜZEL KOYLARDAN PLAJLARA

Yaz aylarında, Gökçeada'da zamanımızın çoğunu kıyılarda geçiririz. Rüzgârın yönüne göre karar verip farklı farklı sahillere gideriz. Hal böyle olunca, kumun rengi, suyun sıcaklığı, rüzgar durumu, tesis olup olmaması derken bir bakmışsınız insanın kendince bir favoriler listesi oluşmuş.
Kalabalıktan uzak olmak istiyorsanız da, gün boyu şezlongda uzanmak istiyorsanız da seçenek çok. Bazı koylara ulaşmak biraz zahmetli ama vardığınızda "iyi ki gelmişim" dedirtiyor.
Benim rotamda bu yaz Aydıncık'tan Yıldızkoy'a, Laz Koyu'ndan Gizli Liman'a uzanan bir deniz haritası vardı. Hepsinden biraz bahsedeceğim. Belki siz de karar verirken faydalanırsınız.

AYDINCIK - KEFALOZ PLAJI VE TUZ GÖLÜ

Gökçeada sahilleri denilince akla ilk gelen yerlerden biri, sörfçülerin de uğrak noktası olan Aydıncık Plajı. Özellikle yaz aylarında adanın en popüler sahili diyebiliriz. Merkeze yaklaşık 12 km uzaklıkta bulunan Aydıncık, 1200 metrelik ince kumlu, rüzgârlı ama genellikle dalgasız bir sahil şeridine sahip.
Plaj boyunca birçok tesis bulunuyor. Günübirlik gelenler için şezlong, şemsiye ve restoran hizmeti sunulurken, çadır kampı ve karavan alanı arayanlar için de seçenekler mevcut. Sahildeki sörf okulları, kitesurf ve windsurf yapmak isteyenler için eğitim ve ekipman imkânı sağlıyor. Bu sporlara ilgi duyanlar dergimizin 3. sayısında yer alan yazıya da göz gezdirerek fikir sahibi olabilir, güncel maliyetler için sörf okullarından bilgi alabilirler. Rüzgarın yönüne, sporcunun deneyimi ve tercihine göre Aydıncık plajının hemen bitişiğinde bulunan Kefaloz plajı, yine rüzgar sörfçülerinin uğrak noktası.

Türkiye'de flamingoların gözlemlenebileceği nadir lokasyonlardan biri olan Gökçeada Tuz Gölü'de Aydıncık sahilinin yakınında bulunuyor. Yaz aylarında Gökçeada Tuz gölü lagününün, sıcaktan kurumasıyla birlikte oluşan ve şifalı olduğu söylenen çamur, ziyaretçiler tarafından oldukça ilgi görmekte.

YILDIZKOY VE SUALTI DENİZ PARKI

Gökçeada merkezden yaklaşık 5 km mesafede yer alan Yıldızkoy, Türkiye'nin ilk ve tek sualtı deniz parkı olması ve Türkiye'nin en önemli 100 jeolojik mirasından biri olmasıyla öne çıkıyor. Deniz altındaki canlılık kadar, kıyıdaki doğal yapı da oldukça etkileyici. Rüzgârın ve denizin şekillendirdiği kayalar adeta oya gibi işlenmiş.

Denize girerken yanınıza deniz gözlüğü ve şnorkel almak iyi bir fikir. Su altındaki flora ve fauna, özellikle berrak havalarda rahatça gözlemlenebiliyor. Kayalık yapısı nedeniyle deniz ayakkabısı da önerilir. Suyun içine kıyıdan ya da kayaların arasına yerleştirilmiş merdivenden kolayca girilebiliyor. Yakın zamanda kıyıya yerleştirilen plastik dubalar, koyun doğal dokusuyla pek örtüşmese de, denize daha kolay girilebilmesini sağladığı için çoğu ziyaretçinin memnun olduğu söylenebilir.

Yıldızkoy'un hemen sol tarafındaki tepede (Yukarı Kaleköy) yer alan Ceneviz döneminden kalma İskiter Kalesi görülüyor. Sağ tarafta eski bir manastır, tam karşıdaysa Yunanistan'a ait Semadirek Adası bulunuyor. Bu manzara, özellikle gün batımında oldukça etkileyici. Koyda sadece bir tesis yer alıyor. Sahilde şezlong ve şemsiye hizmeti yok. Bakkal ya da büfe gibi ihtiyaçlar için ise 5 dakika mesafedeki Yeni Bademli Köyü'ne uğramak yeterli.

LAZ KOYU

Adanın güney kıyısında, korunaklı bir koy: Laz Koyu. Genellikle rüzgâr almıyor, bu yüzden deniz neredeyse her zaman sakin. Gökçeada'nın en sevilen koylarından biri hâline gelmesinde bu durgunluk kadar, yakın zamanda asfaltlanan yolun da payı büyük. Koyda tek bir işletme var. Şezlong ve şemsiye kiralayabilir ya da kendi ekipmanınızı getirebilirsiniz. Plajın çevresi geniş; kalabalık olsa da fazla sıkışmadan yer bulmak mümkün. Koya inmeden, yakın çevrede, ağaçların gölgesinde serinleyerek güzel bir kahvaltı edebileceğiniz ya da denizde acıkıp leziz gözlemeler yiyebileceğiniz sevilen bir işletme daha var. Günü yavaş ve püfür püfür geçirmek isteyenler için keyifli bir durak.

UĞURLU PLAJI VE GİZLİ LİMAN

Gökçeada merkezden yaklaşık 25 km uzaklıktaki Uğurlu Plajı, uzun ve geniş bir kumsala sahip. Çocuklu ailelerin tercih ettiği sakin bir yer.

Uğurlu'dan birkaç kilometre ileride Gizli Liman yer alıyor. Burası Gökçeada'nın en bakir koylarından biri. İnceburun (Avlaka Burnu) ise Türkiye'nin en batı noktası olarak ayrı bir önem taşıyor.
Gizli Liman, tesis anlamında oldukça sade; henüz sezona yetişememiş ama açılması beklenen birkaç büfe var.
Günbatımını izlemek için ideal bir yer. Güneşin en son battığı noktadan, ufka bakarken hem denizin hem de adanın sessizliği sizi sarıyor. Burada mekan yok ama doğallığı ve huzuru arayanlar için bulunmaz bir lokasyon.

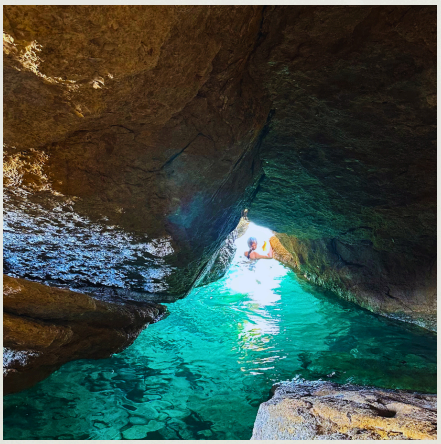

KUZULİMANI PLAJI

Gökçeada feribotundan indiğinizde gördüğünüz ilk plaj Kuzulimanı Plajı'dır. Ada'dan ayrılırken, feribot beklerken son bir kez daha yüzmek isteyenlerin sevdiği bir yerdir. Plajda birkaç küçük tesis ve ihtiyaçlarınızı karşılayacak yerler bulunuyor. Deniz temiz, kum ise incecik. Geniş alanı sayesinde özellikle aileler ve günübirlikçiler için ideal.

KAŞKAVAL BURNU (PEYNİR KAYALIKLARI)

Kaşkaval Burnu, başka bir adıyla Peynir Kayalıkları, Kuzulimanı'nın doğusunda yer alıyor. İsmini, üst üste dizilmiş peynir kalıplarına benzeyen kaya oluşumlarından alıyor. Buraya ulaşmanın en iyi yolu tekne turuna katılmak ya da balıkçı tekneleriyle gitmek.

Ayrıca, Kaşkaval Burnu çevresinde Çiftlikkoy, Mavi Koy, Yeşil Koy gibi keşfedilmeye değer pek çok saklı koy bulunuyor.

KAPIKAYA PLAJI

Yakın zamanda adı sıkça duyulmaya başlayan, Gökçeada'da denize girilecek yerlere alternatif bir plaj Kapıkaya Plajı.
Sahilde 2 tesis bulunuyor. Kum plajı ve denizinin yer yer kayalık olmasının yanı sıra, şimdilik sakin sayılabilecek koylardan birisi.

Elbette ismini kaynaklarda net olarak bulamadığımız, yolu bozuk ve meşakkatli, taşlık, kayalık plajlar da var. Maceracı bir tatil anlayışınız ve uygun aracınız varsa buraları da deneyimlemeniz mümkün.
Lakin nereye gidersek gidelim, yarın tekrar gelecek gibi gidelim. O anda geçici de olsa orası evimiz ve evlerimizi kirletmeyi hiç istemeyiz.

Güzel an(ı)larla sarmalasın yaz sezonu hepimizi...

BARBOROS
MAVİ TUR
TEKNE TURU / BOAT TOUR

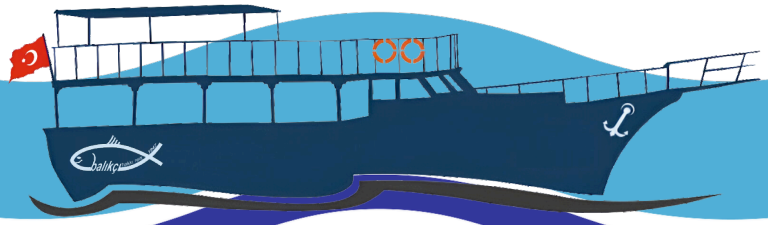

Yüzme Molalı & Yemekli
Günübirlik Tekne Turları

MAVİ KOY

YELKENKAYA

İSPİLYA
(MANASTIR KOYU)

AŞIKLAR KOYU

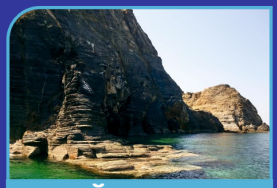
MAĞARALAR

YILDIZ KOYU

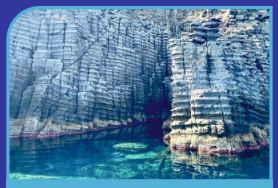
PEYNİR KAYALIKLARI

KALEKÖY

Gökçeada Tekne Turu programında: Tepeköy altı, Şelale, Pirinç Burnu, Marmaros, Sualtı Milli Parkı, Mavi Koy, Mağarlar, Yelkenkaya, Kefalos Burnu gibi koylar görülmektedir. Bu koyların üçünden denize girilebilmektedir. Yaklaşık 45 dakikalık molalar sırasında hem bölgeyi yakından tanıyabilir hem de kısa süreli serbest dalışlar yapabilirsiniz. Tur programı rüzgar durumuna göre değişiklik gösterebilir.

Yemek menüsü: Balık/Tavuk - salata - makarna - içecek ve meyve ikramı

KALEKÖY LİMANI **HAREKET: 13.00 / DÖNÜŞ: 19.00**

KALEKÖY / GÖKÇEADA

REZERVASYON:
Barbaros Kaptan **0541 843 16 84**

GÖKÇEADA'DA YAŞLI OLMAK!

Türkiye'nin genelinde olduğu gibi Gökçeada'da da yaşlı nüfus her geçen gün artıyor.

Kalabalık ailelerdeki yaşlıların yalnız kalma ve bakım sorunları olmasa da kendi başlarına yaşamlarını sürdürmek zorunda olanlara, bir bardak su verecek ya da başını okşayacak bir ele muhtaç olanlara, hasta ve yalnız olmanın zorluğu ile yüzleşmenin sıkıntısına çaresiz ve çözümsüz kalanlara, ölüm korkusunu ötelemiş, kalan zamanını kaliteli, önemsenen bir süreç olarak yaşamak isteyen yaşlılarımıza nasıl yardımcı olabiliriz?

Belediye başkanımız yapmaya söz verdiği bütün işleri tek tek ele alıyor. Gönül ister ki, bir an önce donanımlı bir bakım evi, sevgi evi, yaşlı evi; adına ne derseniz kurulmalı. Bu konuda hem bilgili, hem de gönüllü pek çok kişinin var olduğuna inanıyorum Gökçeada'da.

Dünya görüşleri farklı olsa da ortak paydaları "yaşam" olmalı insanların. Yaşamı önemseyen herkes Gökçeada'nın doğal ve fiziki güzelliklerine insani bir güzellik değer katabilirler çalışmaları ile. Ne yazık ki bakım evleri hiç iyi bir şana sahip değil Türkiye'de. Horlanan, itelenen, işkence gören yaşlıların öykülerini dinliyoruz her gün.

Ne ki; hasta ve gerçek bir bakıma muhtaçsanız aldığınız nefesin bile bir ücreti oluyor.
Gökçeada'da bunların yaşanmayacağına inanmak isterim. Özverili, vicdanlı, sevgi dolu çalışanlara görev verilen "şifa evleri" kurulmalı. Yaşlanmak, yalnız yaşamak bir sorun olmamalı.

Kendimizi rahatlatmak, kendimize güven duymak kadar, bize ilgi ve sevgilerini sunanlara da sıkıntı vermemek için **"Keşke"** diyorsunuz; **"bir zamanların Eskimo ya da Japon yaşlılarından olup bir nevi ötenazi duygusu ile yaşamımı şekillendirebilsem!"** Acı çekmekle pes etmek arasında gidip geliyorsunuz. Ve kimseye örnek olmak zorunda değilsiniz pes etmeyerek!

Ne var ki yaşam değerli; akıl, mantık ve duygularla harmanlanmış. Her sabah uyandığınızda eksilen, acı veren parçalarınıza değil, içinizdeki müziğe kulak vermek önceliğiniz olmalı.

"Hastayım, yalnızım ve yaşlıyım. Ne gam! Güvendeyim, çünkü Gökçeada'dayım." diyebilmeliyiz.

Sennur SAYGI
Nisan 2025

SEVGİ TEYZE VE KEKLERİ

Belgin Önal

Bir küçücük adımdı benimki. Acılarımın yanıldığı bir günmüş demek ki. Daha dün hatır sormak için uğradığımda halsizce yatıyordunuz. Son zamanlardaki giderek artan hastalığınızın etkisiyle iyice yürüyemez, hatırlayamaz, göremez olmuştunuz. “Beni tanıyabildiniz mi Sevgi Teyzecim nasılsınız?” diye sorduğumda güçlükle çıkan duyulur duyulmaz sesinizle “Tanımam mı sen bizim Belgin’sin.” dediğinizde içim rahatlamış “Daha zaman var.” diye sevinerek ayrılmıştım yanınızdan.

Daha dün. Ama “dün” ne kadar geç bir zaman dilimiymiş bilemiyor insan. Sevinmelerin dünyasında olmadığımızı unutmuşum meğerse. Bugünü dünden ölçüp biçen hayatın elinde kalbimizde sevinçlerden acemice modeller çizdiğimizi de. Seneca‘nın “Hasta olduğun için değil, hayatta olduğun için öleceksin.” sözü dolanıp durdu aklımda. Hayatta olmanın çaresizliğiyle yüzleşirken eve döndüm. İçim sıkkın.

Sizi hep Namık Usta’nın sinemasında bilet keserken, güzelliğinizden ötürü “Bebeka” diye seslenilirken, hatırlıyordum çocukluğumda. Sonra yazın adaya gelmelerimin birinde Namık Usta için yazdığım yazıdan ne kadar mutlu olduğunuzu kış boyu beni arayıp sormayı ihmal etmeyerek, yazları görüştüğümüzde “Verirsem kendin yaparsın ama hep ben sana kek yapmak istiyorum.” gerekçesiyle tarifini vermediğiniz o tadı damağımda kalan keklerinizle, daha birkaç hafta önce bana kendi ellerinizle yaptığınız gül reçeliyle hatırlayacağım.

İyi ki o yazlık sinemayı açmışız ve iyi ki siz açılışa yetişebilmişsiniz Sevgi teyzeciğim. Ama artık ben sizin evin kapısından geçemem artık. Çocukluğumdan kalanlar birer birer gidiyorlar. Ama ölenlerin mezarı her zaman onları sevenlerinin kalbidir bunu biliyorum. Adaya sonradan yerleşenler, bir yerin insanlarını sevmekle başlayacağını, sevgi dolu, içtenlikle birisini mutlu etmek için kek yapmanın anlamını nereden bilecekler? Her toprağı hoyratça parsellenen adanın bir kekin içindeki portakal rendesine, vanilya kokusuna saklandığını, bir vefanın gül reçelinin rengine büründüğünü nereden bilecekler? Ama biz adalılar küçük adımları severiz. Kek çırpmak için mutfağa giden, reçel için gül toplayan, gelen misafire gülen yüzle kapıyı açan adımları severiz. Ama giden, vedalaşan, bu son dönemeçte uzaklaşan adımlarınızı sevemedim.

Şimdi Namık Usta’yla beraber hangi filmin biletini keseceksiniz o güzel kalplerinizle kim bilir? Ama bana en ön sıradan yer ayırın lütfen.
Belki çocukluğum oynayacaktır bu hafta “sinemada”.
Çünkü bu dünyadan bir kere geçeceğiz bir daha değil. Geriye kalan anılara, öykülere ve son gösterimi başrolünün gidene verildiği belki de hiçbir zaman çekilmeyecek filmlere... İşte ben o filmleri hiç unutmuyorum tıpkı sizi hep hatırlayacağım gibi...
Namık Usta Açık Hava Sineması’nda tam da bu hafta "Unutursam Fısılda.”

GÖKÇEADA'NIN
tatlı diyarı

ADA TATLI EVİ
Ayşe Hanım

Ayşe Hanım'ın elinden,
Künefe, Erzurum Kadayıf Dolması,
Ev Baklavası, Tulumba Tatlısı, Halka Tatlı

imroz.tatlidiyari
Fatih Mah. Yalı Cad. Earth Market, No:1, Gökçeada

GÖKÇEADA
SİMİT EVİ

HER LOKMANIN AYRI BİR LEZZETİ VAR

KAHVALTI NOKTASI

FIRIN VE SİMİT DÜKKANI

GÖKÇEADA LOKANTASI

DAYININ YERİ

LEZZETİN ADRESİ

LEZZETİN SIRRI

İLETİŞİM (0286) 887 38 38

Çınarlı, Kadri Üçok Cd. No: 6, 17760 Gökçeada/Çanakkale

Ihlamur Kafe

ihlamur kafe
Gökçeada

Memleket Gazozları
Tost & Sandviç
Kahve Çeşitleri

Kahvaltı
Kumpir

ihlamurimbros

KEYİFLİ BİR MOLA

İş Bankası Sokağı

0541 809 23 30

Can Et

STEAKHOUSE - ET & MANGAL

Kaliteli etleri, usta şeflerin elinden çıkan özel tarifleri ve samimi atmosferiyle Can Et Lokanta, adada gerçek bir lezzet durağı. Özenle seçilmiş etleriyle hazırlanan ızgara çeşitleri, tandır ve kebaplar, et severler için vazgeçilmez bir deneyim sunuyor. Üstelik tüm bu lezzetler, Gökçeada'nın huzurlu ve doğal ortamında, keyifli bir atmosferde sunuluyor. Can Et Lokanta'da enfes bir yemek molası vermeyi unutmayın.

İLETİŞİM

(0286) 888 00 28

Fatih, Atatürk Cd. No: 53
Gökçeada/Çanakkale

WOMEN OF REBETIKO

Müziğin, Göçün ve Kadın Sesinin İzinde

Lidya Durmazgüler

RÖPORTAJ: Arzu Özözlü

Yazları Gökçeada'ya yolu düşenler onu tanır; sesiyle bir sahneyi değil, geçmişin izlerini de canlandırır. Lidya Durmazgüler, rebetikonun kadın hafızasını bugünün sahnelerine taşıyan özel bir müzik projesiyle karşımızda: **Women of Rebetiko.**
Çocukluk yazlarında adada kulağına dolan Rum ezgilerinden, kadınların görünmeyen seslerini duyurmayı amaçlayan bu yolculuk; sadece bir repertuvar değil, bir hafıza çalışması aslında. Lidya'yla müzikle kurduğu bağı, bu topraklara sinmiş göç hikâyelerini ve rebetikoyu konuştuk.

Sevgili Lidya, Women of Rebetiko projesi nasıl doğdu? Fikir annesi sensin sanıyorum. Sen ve diğer müzisyenler nasıl bir araya geldiniz?

Bu proje, rebetiko müziğini araştırırken fark ettiğim bir eksiklikten doğdu. Kalbimde hem büyük bir merak hem de derin bir ihtiyaç vardı. Çünkü karşıma hep erkek müzisyenler ve onların hikâyeleri çıkıyordu. Oysa arka planda bu müziği sesleriyle taşıyan pek çok kadın vardı: Marika Papagika, Roza Eskenazi, Rita Abatzi, Sofia Karivali, Ioanna Georgakopoulou, Marika Ninou, Stella Haskil, Sotiria Bellou gibi...
Bu kadınlar yalnızca şarkı söylemiyordu. Göç etmişlerdi, baskılar yaşamışlardı, sahnede kalmak için mücadele etmişlerdi. Ama çoğu zaman ya unutulmuşlardı ya da sadece "şarkı söyleyen güzel kadınlar" olarak geçiştirilmişlerdi.
Women of Rebetiko, bu sessizliği ve görünmezliği kırmak için doğdu. Bu müziğin kadınlar tarafından nasıl taşındığını, nasıl şekillendiğini, onların seslerinin bir hafıza taşıyıcısı olduğunu göstermek istedim. Konserlerimde sık sık bu sekiz kadının hayatlarından kesitler paylaşıyorum. Çünkü bu sadece onların değil, benim de hikâyem. Çok dilli bir vokalist ve göç geçmişine sahip bir kadın olarak bu anlatılarla kişisel bir bağ kuruyorum. Projenin temellerini atarken yalnızdım ancak zamanla hiç de yalnız olmadığımı fark ettim. Çoğaldık birlikte... Buzuki ile eşlik eden Ali Baran Özcan ve gitarist Kerim Arafa ile daha önce dostluğumuz vardı. Farklı müzikal geçmişlerden gelsek de ortak bir duyguda buluşuyoruz: Bu müziğe duyduğumuz saygı ve anlatmaya çalıştığımız hikâyelere olan ilgimiz bizi bir araya getirdi diyebilirim.

MARİKA PAPAGIKA

ROZA ESKENAZI

RITA ABATZI

SOFIA KARIVALI

STELLA HASKIL

SOTIRIA BELLOU

Aslında biraz bahsettin ama neden Women of Rebetiko? Erkekler de yok mu bu müzikte?

Evet, rebetiko müziğinde elbette erkekler de var ve çok önemli bir yer tutuyorlar. Zaten tarih boyunca rebetiko sahnesinde daha çok onların hikâyeleri, isimleri, sesleri, görüntüleri ön planda olmuş.
Ama **Women of Rebetiko** projesi içimde tam da bu dengenin eksikliğinden yola çıktı. Çünkü bu müzikte kadınlar da vardı. Hem de sadece şarkı söyleyen "eşlikçi" figürler olarak değil; güçlü sesleri ile direnen, toplum baskısına rağmen sesini duyuran kadınlar olarak...
Women of Rebetiko bir dışlama değil, bir görünür kılma projesi. Ben bu projeyle kadınları "erkeklerin karşısına koymak" gibi bir yerden değil, kadınları yeniden merkeze almak; daha ziyade eksik bırakılmış bir alanı tamamlamak istedim. Kadınların yalnızca şarkı söyleyen figürler değil, bu müziğin taşıyıcıları ve anlatıcıları olduğunu göstermek asıl amacım. Çünkü bu kadın hikayeleri sadece geçmişin değil, bugün hâlâ konuşulmayan pek çok yapısal meseleyi de işaret ediyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğinden tutun, göç yolunda bir 'öteki' olmaya kadar... O yüzden bu proje, sadece kim rebetiko söyledi meselesi değil; bu müzikte kim nasıl görünmez kılındı ya da kim nasıl var oldu sorusunu da gündeme getiriyor.

Kendim de içinde olduğum için cevabını az çok tahmin edebiliyorum ama yine de sormak isterim.Adada müzisyen olmak nasıldı, zorlukları ve müzikle ilgili etkinlikler hakkında ne düşünüyorsun? Ne yapmamız gerekiyor bu alanı canlandırmak için? Gerçekten hep aramızda dertleştiğimiz gibi bu işlerin kalbi İstanbul'da mı atıyor? Sence bu, bir gün kırılacak mı?

Adada müzisyen olmak bir yandan çok besleyici, diğer yandan da oldukça zorlu, çetrefilli... Aslında bu biraz da müzisyenin müziği nasıl kullandığı ile, hangi dille anlattığı ile ilgili. Yıkıcı mı olmak istiyorsun, yapıcı mı? Üretimin niyeti ve yönü, bu deneyimi doğrudan etkiliyor.

İmroz gibi çok katmanlı bir belleğe sahip bir coğrafyada müzik yapmak; insanla, doğayla ve tarihle bu kadar iç içe bir yerde üretmek ve sahne almak gerçekten çok ilham vericiydi. Yaz aylarında ada sahnelerinde müzik yaptığım dönemlerde bunu güçlü biçimde hissetmiştim. Fakat aynı zamanda burada kültürel ve ilişkisel anlamda bir yalnızlaşma hâli de var ve bu zamanla daha da belirginleşiyor. Sahne olanakları, altyapı, dayanışma ve destek mekanizmaları hâlâ oldukça sınırlı. Oysa müzik yapmak sadece ses üretmek değil; bir dinleyiciyle buluşma, ruhunu doyurma, bağ kurma hali. O bağ için organik bir alan gerekiyor. Gerçekten karşılıklı temasın, birlikte titreşmenin mümkün olduğu alanlar... Ve tam burada İstanbul'un merkeziyetçiliği devreye giriyor. Evet, hâlâ müzik piyasasının kalbi büyük şehirlerde atıyor. Basın orada, yapımcı orada, sahneler orada... Dinleyici alışkanlıkları bile oraya göre şekillenmiş durumda. Bu da ister istemez üretimin de görünürlüğün de oraya bağımlı hale gelmesine neden oluyor.

Ama bu kırılabilir mi? Kesinlikle evet... Hatta bence artık kırılmalı da. Bunun için yereldeki üretimleri daha görünür kılmamız, kıymet vermemiz, desteklememiz gerekiyor. Ege'de, Anadolu'da, başka başka coğrafyalarda çok değerli üretimler yapılıyor, ama çoğu zaman sesini duyuramıyor. Dayanışma ağlarını büyütmeden, bu sesleri merkeze taşımak zor. Ben de kendi adıma, müziğimi sadece İstanbul'un iki yakasında değil, farklı şehirlerde sahnelemeye özen gösteriyorum. "**Women of Rebetiko"** projesiyle Eskişehir ve Ankara başta olmak üzere mini bir Anadolu turnesine çıktık, muazzam bir seyirci ile karşılaştık; devamı da gelecek. Çünkü bu sesliliği, bu hikâyeleri sadece büyük şehirlere değil, her yere taşıma niyetindeyim. Türkiye sınırları dışına, diasporaya... Ve son olarak şunu da içtenlikle söylemek isterim: adada müzisyenler olarak birbirimize alan açmamız, destek olmamız çok kıymetli. Birbirimize güvenle yaklaşmayı öğrenmemiz gerekiyor. Rekabet ya da kıskançlık, özellikle bu kadar küçük bir çevrede üretimin önünü tıkayan şeyler. Oysa dayanışma varsa üretim büyür. Birbirimizi gölgelemek yerine ışığımızı paylaşsak, adadaki müzik daha da kök salar diye düşünüyorum.

İlk konserinizden sonra çok kısa bir süre içinde farklı illerde konserlere gitmeye başladınız. Bu talep nasıl oluştu? Sizi nasıl buldular? Beklediğiniz kitleye ulaştınız mı? Bu turneler kapsamında Gökçeada'ya da gelmeyi düşünüyor musunuz?

Aslında biz de bu kadar hızlı bir karşılık almayı beklemiyorduk! Sanırım doğru zamanda, doğru yerden ses verdik. Kadınların sesi, hafıza, göç, direniş... Hepsi birlikte çok güçlü bir yerde kesişti ve bu da insanların ilgisini çekti.
İzleyici kitlesi de çok çeşitli oldu; müzisyenler, akademisyenler, göç deneyimi olanlar, eski plak koleksiyoncuları ve kadın araştırmalarıyla ilgilenenler derken geniş bir yelpazeye ulaştık. Bu çeşitlilik beni çok mutlu etti ve projenin ne kadar farklı insanlara dokunduğunu gösterdi.
Tabii ki Gökçeada'ya gelmeyi isteriz. Burada, İmroz'da temellerini attığım ve büyük şehre, mahalleme dönünce filizlenmeye başlayan bir projenin bu adaya dönmesi kadar anlamlı bir şey olamaz. Artık bu bir açık hava konseri mi olur, festival mi olur, ya da sunumlu bir dinleti mi olur; fark etmez. Yeter ki bu sesi, bu tarihsel arka planı burada da paylaşabilelim.

Birlikte çaldığın müzisyenler de bildiğim kadarıyla farklı türlerde ve farklı projelerde yer alan oldukça başarılı müzisyenler. Belli ki çok da güzel bir sinerji yakalamışsınız. Bu oluşum altında nasıl buluştunuz? Biraz hikayenizden ve grup üyelerinden bahseder misin?

Evet, birlikte çalıştığım müzisyen arkadaşlar gerçekten çok yetenekli ve farklı türlerde deneyimleri olan kişiler. Bu çeşitlilik, **"Women of Rebetiko"** projesine de ayrı bir renk ve zenginlik katıyor.
Bu oluşum aslında zaman içinde doğal bir şekilde şekillendi. Ali Baran Özcan ile yıllar önce tanışmıştık. Hem dostluğumuz hem müzik anlayışımız ortak bir paydada buluştu. Buzukideki hakimiyeti ve müziğe yaklaşımı projeye çok şey kattı. Kerim Arafa ise gitarıyla projeye derinlik ve dokunuşlar getiren bir başka değerli müzisyen. Onun farklı müzik türlerindeki tecrübesi, rebetikonun sınırlarını genişletmemize olanak sağlıyor.
Aslında bu ekip, farklı geçmişlerden ve müzik dünyalarından gelen insanların ortak bir hedef etrafında buluştuğu bir yer. Hepimizin ortak noktası, rebetiko müziğine ve onun kadın hikayelerine olan saygı ve tutkusu. Bu ortak tutku, sahnede çok güzel bir sinerji yaratıyor.
Birlikte çalmak sadece teknik anlamda değil, aynı zamanda duygusal ve tarihsel bir bağ kurmak anlamına geliyor. Her konserimizde bunu hissediyoruz. Bu ekip, **Women of Rebetiko**'nun ruhunu sahneye taşıyan bir aile gibi oldu.

Şarkı söylemeye bir kilise korosunda başladığını biliyorum. Bu yolculuk sana neler kattı?

Evet, şarkı söylemeye gerçekten bir kilise korosunda başladım. Orada müziğin disiplinini, birlikte uyum içinde olmayı ve sesin bir toplulukla nasıl bütünleştiğini öğrendim. Koro deneyimi bana hem teknik anlamda hem de duygusal olarak çok şey kattı.

Koroda olmak, sadece bireysel sesini değil, başkalarının sesini de dinlemeyi, aralarındaki dengeyi kurmayı gerektiriyor. Bu, sahneye çıktığım her projede, özellikle de **"Women of Rebetiko"** gibi çok katmanlı müziklerde çok işime yarıyor.

Ayrıca, kilise müziği bana müziğin ritüel ve toplumsal bağlamdaki önemini de gösterdi. O deneyim, müziğin sadece bir performans değil, aynı zamanda bir paylaşım ve dayanışma aracı olduğunu anlamamı sağladı.

O yıllar benim için çok belirleyici oldu. Kilise korosu, kulağımı çok sesliliğe açtı. Ermeni ilahileriyle büyüdüm; o harmoni, o sükûnet hâli, sesin kolektif bir güce dönüştüğü anlar...

O dönem aslında bana "sesin yalnızca sana ait olmadığını", sesin bir bağ olduğunu öğretti. Bugün sahnede söylediğim rebetiko da bana hep aynı hissi veriyor: geçmişle bağ kurmak, başkaları adına da ses olmak...

Konserlerinizi duyurduğunuz bir platform var mı? Sizi ve konser tarihlerini nasıl takip edebiliriz?

Evet, konserlerimizi ve proje gelişmelerini duyurduğumuz birkaç platform var. En aktif olduğumuz yer Instagram:

📍 @lydiassoundspace – Burası benim kişisel sanatçı hesabım. Çok dilli vokal denemelerim, konser takvimim ve sahne arkası paylaşımlar burada yer alıyor.

📍 @womenofrebetiko – Bu da projenin kalbi. Burada rebetikodaki kadın figürlerle ilgili bilgiler, arşiv görselleri, konser videoları, söyleşiler ve etkinlik duyurularını paylaşıyoruz.

🎥 YouTube kanalım da aktif: "Lidya Durmazgüler" olarak arayabilirsiniz. Konser kayıtları, jam session'lar ve sunumlarımızın videolarını oraya yüklüyorum. "Women of Rebetiko" başlığı altında ararsanız da tüm içeriklere ulaşabilirsiniz.

📧 Yakında bir web sitesi de açıyoruz. Etkinlik takvimi, yazılı içerikler ve duyurular oradan da düzenli olarak paylaşılacak. Şimdilik yukarıda saydığım her şeye www.linktr.ee/lydiassoundspace adresinden ulaşabilirsiniz.

Yani takip etmek isteyenler için birçok kapımız var, yeter ki bir yerden yolu düşsün. :)

Geldik cevabını heyecanla beklediğim son soruya. Bu müziği hiç bilmeyen biri Rebetiko'ya kimleri dinleyerek başlasın? Bize mini bir dinleyici listesi yapar mısın? (Siz konsere gelene kadar biz de çalışalım.)

Proje konserimizde 1920'lerden 1960'lara uzanan hem tarihsel hem de müzikal bir yolculuğa çıkarıyoruz seyircimizi. Sizinle hem repertuarımızdan hem de genellikle dinlediğimiz bazı parçaları paylaşmak isterim tabii:

Zaman ayırıp içtenlikle sorularımızı yanıtladığın için çok teşekkür ederiz Lidya. Women of Rebetiko sayesinde hem kaybolan sesleri yeniden duyuyoruz hem de geçmişle kurduğumuz bağı müzikle tazeliyoruz. Yolunuz açık, sesiniz güçlü olsun...

- **Marika Papagika** – Smyrneiko Minore.
- **Vassilis Tsitsanis** – Synnefiasmeni Kyriaki
- **Markos Vamvakaris & Sofia Karivali** – Me Planepses Boemissa
- **Roza Eskenazi** – Sto Kafe Aman
- **Sotiria Bellou** – Horisame Ena Dilino
- **Stella Haskil** – Mazi Sou Xemialistika
- **Marika Ninou** – I Tampakiera
- **Rita Abatzi** – Pane Gia To Prasso

PARADİGMA YORGUNLUĞU

Ufuk Yücel
Akademisyen

Paradigma en yaygın haliyle bir model, bir kuramsal çerçeve, veya bir dünya bakışı anlamında kullanılmaktadır. Yunanca paradeigma sözcüğünden gelen ve geniş bir düşünsel evreni oluşturan paradigma terimi tarihsel süreç içinde Herodot, Platon ve Aristoteles tarafından vurgulansa da bilim felsefesindeki yerini Thomas Samuel Kuhn ile almıştır.

Kuhn metodik çalışmaların yapıldığı bilim döneminde bile özgün ve objektif bilimin azınlıkta olduğunu savunmuştur. Buradan yola çıkarak bilim dünyasında mevcut olanı sorgulayan
fikirlere önem verilmeyip işe yaramaz kabul edilmesi Kuhn'a paradigma olgusunu düşündürmüştür.

Kuhn'a göre paradigmalar herhangi bir olguya yeterli açıklamaları yapamadığında yıkılır ve bir paradigma kayması ya da değişmesi gerçekleşir. Bu olay ise artık bir bilimsel devrim olarak kabul edilebilir. Bilimde paradigma değişmeleri yaratanlara ilişkin örnekler oldukça fazladır. Einstein ve Freud bu konuda farklı bilimsel alanlarda adeta ikon olmuş iki önemli isimdir. **"Dünya güneşin çevresinde döner."** diyen Kopernik'in başlattığı paradigma, Galileo ve Kepler ile daha da ileriye doğru yol almıştır. John Locke ve Adam Smith, doğa yasaları ile insanlar arasındaki ilişkiyi çözümlemeye yönelmiş, Locke devlet ve toplum işleyişine kafa yorarken Smith ise benzer durumu ekonomi için yapmıştır. Yeni bir paradigma başladığında bunun etkisiyle ivmelenen başka çalışmalar ortaya çıkmakta ve bu süreç hem kendine hem de yaşama dair yeni yollar oluşturmaktadır.

Konu paradigma olunca bilim dünyasında küresel devrim yaratan iki önemli paradigmayı burada vurgulamadan geçmemek gerekir. Bunlardan biri Newton paradigması (mekanik paradigma) diğeri ise kuantum paradigmasıdır.

Newton paradigması doğanın mekanik işleyişini açıklarken bilimsel düşüncenin yükselmesine de muhteşem bir etki yapmıştır. Öyle ki sosyolojinin kurucusu Auguste Comte bile toplumsal incelemelerinde Newton fiziğini model almıştır.

Endüstri toplumuna şekil veren ancak atom altı parçacıkları açıklamakta yetersiz kalan bu paradigmadan sonra doğa ve evrenin algılanmasında olağanüstü değişimler yaratan ışıltılı bir paradigma ortaya çıkmıştır; kuantum paradigması.
Her şeyin her şeyi etkilediğini söyleyen, bağlantı ve ilişkilerin sistem içinde şekillendiğini varsayan ve holistik etkileşim anlayışını benimseyen kuantum paradigması araştırmacının sezgilerini de bir ilişki ağı içinde değerlendirmiş ve doğruya birçok farklı yollarla ulaşılabileceğini göstermiştir. Kısacası kuantum, bizleri gerçeğin çok boyutluluğuna ve çok renkliliğine yönlendirmiştir.
Kuantum düşüncesi çok sayıda değişkenin birbirini etkilediği sosyal olgularda da daha gerçekçi yaklaşımlar ve analizlerin yapılmasına olanak sağlamıştır.
Newton'un yerine kuantum geçince denge algımızda da bir anlamda değişiklik olmuştur. Artık dengenin statik iki karşıtlık arasındaki eşitlik olmadığını, girift haldeki birçok parametrenin etkisinden çıkan karmaşanın içinde de farklı bir düzen olduğu görüşü ortaya çıkmıştır.
Sosyal bilimlerin içinde liderlik, yönetim ve organizasyon anlayışlarında da kuantum düşüncesinden derin etkilenmeler gözlenmektedir.

Bu bağlamda Newton paradigması için kullanabileceğimiz anahtar sözcüklerden bazıları planlama, kontrol, kurallar, bireysellik, materyalist, pozitivist yöntemler ise, kuantum paradigması için kullanabileceğimiz kelimeler de kaos, esneklik, proje takımı, özveri, cesaret, ekolojik denge, görecelilik, çoğulculuk, sinerji, takım ruhu ve demokratik katılımcı yaklaşımdır.
Günümüzde kuantum paradigması içinde duygusal zekaya da yer açılmasıyla ivmelenen yeni fikir ve hayaller hayatımızda birçok görkemli yaratımları teşvik etmiş, olmayanı araştırmak ve yeniliği yakalamak giderek daha fazla önem kazanmıştır.

Küreselleşen gezegenimizin kimi sorunlarının çözümünde sosyal ya da matematiksel modelleme sistemleri de devreye girmiştir.

Günümüzde, çözüm yolları üretmede gerek sosyal bilimler gerekse mühendislik bilimlerinde bilgisayar destekli araştırma ve simülasyon modelleri başarıyla kullanılmaktadır. Modelleme konusu genel olarak sorun yaratan bir durumun modelini oluşturma sürecidir ve bu süreç sonunda ortaya çıkan model ise ürün olarak tanımlanabilir. Kuşkusuz bu aşamada bilinenin ötesine geçebilen modelleri üretebilmek anlam taşımaktadır. Aksi halde modelin hiçbir değeri yoktur.

Yeni çözümler, yeni bakış açıları için önümüzde duran tüm yeni konular ve çözüm isteyen tüm sorunlarda basit, hızlı ve ekonomik çözüm yolları üretme önceliği vardır.
Tüm yenilikçi fikirlerin genel olarak bizi kısıtlayan sınırları kaldırdığımızda ve güvenli adalarımızdan ayrıldığımızda ortaya çıktığını söylememiz mümkündür. Steve Jobs 'un bu konuya paralel olarak söylediği **"İnsanlar çoğunlukla siz onlara gösterene kadar ne istediğini bilmiyorlar."** sözü çok anlamlıdır. Yenilikçiliğin imgelem gücü isteyen bir zemini olsa da bu zeminin temeli olan bilim, sanat gibi doğaçlama yapılan bir yaratıcılık da değildir. Tam tersine kendine göre çalışma yöntemleri ve prensipleri olan bir etkinliktir. Yeni paradigmalar oluştururken veya ihtiyaçlara daha uygun çözümler üretirken başarılı modeller ortaya koyabilecek insanların eleştirel düşünceye de sahip olması beklenir. Aslına bakarsanız eleştiri bilimin yapısında zaten olmak zorundadır olmaması da düşünülemez.

Peki şans veya tesadüfün bilimde karşılığı var mıdır? Bunun yanıtını Louis Pasteur çok güzel bir şekilde vermiştir.
"Bilimsel buluşta şans ya da tesadüfün rolü ancak buna hazır bir kafa için vardır."
Küreselleşen dünyada, gerek teknolojik anlamda gerekse sosyal yaşamda sürekli olarak çığır açıcı gelişmeler yaşanmaktadır. Genetik ve moleküler çalışmaların bize sunduğu yeni ufuklar, sürdürülebilirlik ilkeleriyle kendini yenileyen tarım sektörü, gıda güvenliği ve güvencesi için oluşturulan sistemler, çevre dostu teknolojiler(yeşil mühendislik), bilginin vazgeçilmezi bilişim sektörü, tıp dünyasındaki tanı-tedavi yöntemleri ve her türlü üretim için gerekli olan enerji teknolojileri global ölçekte yeni paradigmalar ve modeller yaratmada öncü alanların başlıcalarıdır.

Doğa bilimleri ya da sosyal bilimlerde paradigmalar değiştikçe inançlarımız, düşüncelerimiz, yaşam biçimlerimiz kısacası dünyaya ve bize ait ne varsa onlarda bir şekilde değişim geçirmektedir.
Sadece teknik anlamda değil, sıradan yaşama dair yeni olarak her ne varsa kısa sürede onlarda yerini yeni bir yeniye bırakmaktadır. Hayatın her alanında değişim ve dönüşüm öylesine hızlı gerçekleşmektedir ki yaşı ve eğitimi ne olursa olsun bu değişimlere ayak uyduramayan her yaştan insanın post modern kültürle başı derttedir.

Üniversitelerden mezun olanlar okulda öğrendiklerini iş yaşamında uygulama şansını tam bulamıyor. Çünkü öğrenim sürecinde oluşan yenilikler herkesi yeniden yeni şeyler öğrenmeye zorluyor. Bu yüzden meslekle ilgisi olan ya da olmayan her türlü kurs/eğitim, hayatımızın sıradan aktivitelerine dönüştü hatta alışkanlık yaptı diyebiliriz. Adeta bisikletin üzerinde durabilmek için hepimizin sürekli pedal çevirmesi gerekiyor.
Sonuç: Hep uyum sağlama zorunluluğu aksi halde en zayıf halka ya da oyun dışı kalma korkusu. Bu hızlı, yorucu ve değişken yaşamlar belki de çoğu insanda yetersizlik ve gelecek korkusu da yaratıyor.
Bu kadar değişime uyum sağlayacak gücü verecek ve de anlama kapasitemizi geliştirecek yeni bir paradigma ya da model çıksa da bizlerde biraz soluklansak, biraz rahatlasak. Bir yerlinin dediği gibi ruhlarımız koşturan bedenlerimize bir yetişse.

Kaynaklar

Yıldırım, C. 1999. Bilimin Öncüleri. Tübitak Popüler Bilim Kitapları. İstanbul.
Güneş, B. 2003. Paradigma Kavramı Işığında Bilimsel Devrimlerin Yapısı ve Bilim Savaşları: Cephelerdeki Fizikçilerden T:S Kuhn ve Alan D. Sokal.
Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt 1, Sayı. 1, 23-44.
Yücel, D. M. 2015. Thomas Kuhn Felsefesi. www.dmy.info › Felsefe › Filozoflar
Erkan, C., Erkan, H. 2017. Bilimsel Paradigmalarda Duygusal Zeka. kisi.deu.edu.tr/userweb/selim.sanlisoy/bilimselparadigmalar.do

Εκεί που η σιωπή ανασαίνει

Mihaela Yorgiu

Sessizliğin Nefes Aldığı Yerde

İlk kez ne zaman korktuğumu tam olarak hatırlamıyorum. Belki de büyüklerin
gözlerinde o sessizliği ilk kez gördüğümdeydi
— söylenemeyen, kelimelere
sığmayan şeyleri gizleyen bir sessizlikti bu. Korku her zaman gürültü değildir.
Çığlıklarla ya da panikle gelmez. Korku genellikle sessizdir, neredeyse görünmez
— başka yöne çevrilen bir bakış, birden kesilen bir nefes. Gözlerle söylenen,
"sakın kimseye söyleme" gibi bir şeydir. Ve böylece susmayı öğrenirsin.

Korku karanlıkta değildir. Boş sandalyeyi, boş yatağı, eski takvimi, sebepsizce
çalan saati ortaya çıkaran ışıktadır. Yalnız olduğunu sandığında seni izleyen bir
şeydir. Bir sessizlik duvarıdır. Yakmak istemediğin bir ışıktır.

Ve o zaman öğrenirsin: Bazı şeyler söylenmez. Sadece susularak taşınır. Ve
içinde ağırlaşır. Büyüdükçe anlarsın ki korku gitmez. Sadece onu nasıl
taşıyacağını öğrenirsin. Sana çok sevdiğin bir şeyi kaybetmekten korktuğunu
gösterir. Ya da belki onu çoktan kaybettiğini. Yokluk.

"Yakma ışığı"

Eskiden kendime derdim ki:
Korkma. Dünya, bizim kurduğumuz şeydir.

Ama bugün merak ediyorum: Kurduğumuz bu şey dayanıklı mıydı gerçekten?
Yoksa çoktan küle mi döndü?

Ve sonra "Ağıt" şiirini okuyorum:

"Oğlum, canımdan bir parça, kalbimin kalbi,
yoksul avlumun kuşu, yalnızlığımın çiçeği"

Δεν θυμάμαι πότε ακριβώς φοβήθηκα για πρώτη φορά. Ίσως τότε που
πρωτοαντίκρισα τη σιωπή στα μάτια των μεγάλων, μια σιωπή που έμοιαζε να κρύβει
πράγματα που δεν λέγονται, που δεν χωρούν στις λέξεις. Ο φόβος δεν είναι πάντα
θόρυβος. Δεν έχει κραυγές ούτε πανικό. Ο φόβος είναι συνήθως κάτι ήσυχο, σχεδόν
αόρατο
— ένα βλέμμα που στρέφεται αλλού, μια ανάσα που κόβεται ξαφνικά. Ένα
"μην το πεις πουθενά" που σου λένε με το βλέμμα, όχι με λόγια. Και έτσι μαθαίνεις
να σιωπάς.
Ο φόβος δεν είναι στο σκοτάδι. Είναι στο φως που φανερώνει την άδεια καρέκλα, το
άδειο κρεβάτι, το παλιό ημερολόγιο, το ρολόι που χτυπά χωρίς λόγο. Είναι κάτι που
σε κοιτά, όταν νομίζεις πως είσαι μόνος. Ένας τοίχος σιωπής. Ένα φως που δεν
θέλεις να ανάψεις.
Και τότε μαθαίνεις: υπάρχουν πράγματα που δεν λέγονται. Μόνο σιωπούνται. Και
ζυγίζουν μέσα σου. Μεγαλώνοντας, καταλαβαίνεις ότι ο φόβος δεν φεύγει. Απλώς
μαθαίνεις να τον κουβαλάς. Σου δείχνει ότι κάτι αγάπησες πολύ και φοβάσαι μην το
χάσεις. Ή ότι το έχασες ήδη. Η απουσία.
"Μην ανοίξεις το φως"
Κάποτε έλεγα στον εαυτό μου:
Μην τρομάζεις. Ο κόσμος είναι ό,τι τον φτιάχνουμε.
Μα σήμερα αναρωτιέμαι αν αυτό που φτιάξαμε αντέχει. Αν δεν έγινε τελικά στάχτη.
Και τότε διαβάζω το ποίημα Επιτάφιος
«Γιε μου, σπλάχνο των σπλάχνων μου, καρδούλα της καρδιάς μου,
πουλάκι της φτωχειάς αυλής, ανθέ της ερημιάς μου»

Ve içimde bir şey kırılıyor.
Çünkü bu yükü yalnız taşımadığımı hissediyorum.
Başka insanlar da aynı şeyi yaşadı. Kaybettiler. Yas tuttular. Korktular.

"Ayışığı Sonatı"nda kadın yakınmaz. Ağlamaz. Bilir. Anlamıştır. Hafızasıyla,
tozla, loş ışıklarla kalmıştır. Yine de bakışlarında bir güç vardır. Cesaret. Çünkü
kabullenmiştir. Ve bu kabullenişin içinde yaşamaya devam eder. Savaşır. Yaşar

Bazen sadece fısıldamak istiyorum:
"Bırak birlikte geleyim. Geride kalmayayım. Beni bu gölgelerle yalnız bırakma."
Çünkü beni korkutan ölüm değil. Geride kalıp unutmak. Hiç iz bırakmayan bir
sessizlikte kaybolmak.
Yine "Ağıt"tan bir dize:
"O güzelim ellerinle, binlerce kez okşadığım,
tüm dünyayı sarardım, her şey sendin bana"
Bir dize, ve tüm dünya sığar içine.
Bir dokunuş, ve hayat yeniden doğar.
Konuşamadığında, susarsın.
Ve o zaman anlamaya başlarsın. Sessizliği. Kendini. Başkalarını.
Gözlerimi kapatıp kendime diyorum:
Sessizliğe dayanamıyorsan, hayata da dayanamazsın.
Ama sessizlikten geçerek, nefes almayı öğrenirsin.
Korku gitmez. Ama onu öğrenirsin.
Ve onun içinde, kim olduğunu da öğrenirsin.

Yannis Ritsos Hakkında:
Yannis Ritsos (1909–1990), 20. yüzyılın en önemli Yunan şairlerinden biridir.
Eserleri derinlemesine politik, lirik ve insanîdir.
Monemvasia'da doğmuştur ve çocuk yaşta birçok kayıp ve trajedi yaşamıştır: annesinin ölümü, babasının hastalığı, kardeşinin kaybı ve ailenin ekonomik çöküşü gibi.

Και κάπου μέσα μου κάτι σπάει.
Γιατί νιώθω πως δεν είμαι μόνη μου σ' αυτό το βάρος.

Ότι κι άλλοι έζησαν το ίδιο. Έχασαν. Πένθησαν. Τρόμαξαν.
Στη «Σονάτα του Σεληνόφωτος», η γυναίκα δεν παραπονιέται. Δεν κλαίγεται. Ξέρει.
Έχει καταλάβει. Έχει μείνει με τη μνήμη της, με τη σκόνη, με τα χαμηλωμένα φώτα.
Κι όμως, υπάρχει δύναμη στο βλέμμα της. Θάρρος.
Γιατί αποδέχεται. Και μέσα στην αποδοχή αυτή, συνεχίζει. Παλεύει. Ζει.

Μερικές φορές θέλω απλώς να ψιθυρίσω:
«Άφησέ με να έρθω μαζί σου. Μην μείνω πίσω. Μην μ' αφήσεις εδώ μόνη με τις σκιές».
Γιατί δεν είναι ο θάνατος που με τρομάζει. Είναι το να μείνω πίσω και να ξεχάσω. Να
χαθώ στη σιωπή που δεν αφήνει σημάδια.
Πάλι στον Επιτάφιο του Γιάννη Ρίτσου:
«Με τα χεράκια σου τα δυο, τα χιλιοχαϊδεμένα,
όλη τη γης αγκάλιαζα κι όλ' είτανε για μένα»
Ένας στίχος, κι όλος ο κόσμος. Ένα άγγιγμα, κι η ζωή ξαναγεννιέται.
Όταν δεν μπορείς να μιλήσεις, σωπαίνεις.
Και τότε αρχίζεις να καταλαβαίνεις. Τη σιωπή. Τον εαυτό σου. Τους άλλους.
Κλείνω τα μάτια και λέω στον εαυτό μου:
Αν δεν αντέχεις τη σιωπή, δεν αντέχεις τη ζωή.
Μα μέσα απ' τη σιωπή, μαθαίνεις να ανασαίνεις.
Ο φόβος δεν φεύγει. Μα τον μαθαίνεις.
Και μέσα του, μαθαίνεις και ποιος είσαι.

Ο Γιάννης Ρίτσος :
Ο Γιάννης Ρίτσος (1909–1990) ήταν ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές του 20ού αιώνα, με έργο βαθιά πολιτικό, λυρικό και ανθρώπινο. Γεννήθηκε στη Μονεμβασιά και βίωσε από μικρός πολλές απώλειες και τραγωδίες: τον θάνατο της μητέρας του, την αρρώστια του πατέρα του, τον χαμό του αδερφού του και την οικονομική καταστροφή της οικογένειας.

Edibe Direk

Bir Tanrının Mola Yeri: İmroz

Denizlerin dalgalı kalbinde yaşar Poseidon; köpükle kabaran, fırtınayla konuşan bir tanrı. Elindeki üç dişli mızrakla okyanusları kucaklar, zaman zaman öfkeyle coşar, zaman zaman durulur sessiz kıyılar gibi. Rüzgârın rotasını, atların ayak sesini ve dalgaların ritmini o belirler. Denizin sadece su değil, sır ve ses olduğunu hatırlatır bize. Ne zaman bir dalga kıyıyı dövse, bir yerlerde Poseidon'un nefesi değmiştir denize.

Homeros'un İlyada destanında, Truva Savaşı sırasında tanrılar zaman zaman insanlara yardım etmek için yeryüzüne iner. Denizlerin tanrısı Poseidon, savaşın seyrine müdahale etmeye karar verdiğinde, ölümsüz atlarıyla Olimpos'tan yola çıkar.
Atları olağanüstü güçlü ve hızlıdır; köpükten yaratılmış gibi görünürler. Poseidon, Troas bölgesine yaklaşınca, atlarını kayın ağaçlarına bağlar ve üzerlerini bulutlarla gizler.

Onlara tanrılara özgü yiyecek olan ambrosia sunar. Böylece güvenli bir yerde dinlenmeye bırakılan atlar, tanrı yeryüzüne inerken beklemeye alınır.

Bu sahne, İlyada'nın 13. kitabında geçer ve Poseidon'un hem savaşçı hem de düzen kurucu bir figür olarak devreye girdiği önemli bir andır.

Bağladığı yerin tam konumu Homeros tarafından net belirtilmez ama Kaz Dağı(İda), Imbros(Gökçeada) ve Tenedos(Bozcaada) gibi bölgelerin bu sahneye uygun olduğu düşünülür. Mitolojik coğrafyada bu yerler tanrıların "durak" veya "eşik" noktalarıdır.
Bir tanrı neden atlarını bağlar?

Bir soruyla başlar bazı yerlerin hikâyesi. Belki de İmroz'u böyle duydunuz: Poseidon'un atlarını bağladığı yer. Ama nedir o atlar? Dalgalar mı? Rüzgâr mı? Hiddet mi? Belki hepsi.

İmroz, bazen bir tanrının bile içini durultmaya çalıştığı bir adadır. Bu hırçın denizlerde, köpüren dalgaların dizginlenmeye çalıştığı, rüzgarın sesini biraz olsun kısmaya niyet ettiği bir yer.

Sizce? Gerçekten bağlanabilir mi atlar?
Yoksa bu sadece bir çaba mıdır tıpkı insanın kendi içindeki fırtınaları susturmaya çalışması gibi?

Poseidon yalnızca denizlerin değil, aynı zamanda atların, depremlerin ve fırtınaların tanrısıdır. Homeros'un dizelerinde, dört beyaz atın çektiği altın bir arabayla denizi yararak ilerler. Bu atlar köpükten doğar, rüzgârla beslenir. Dizginlenmeleri neredeyse imkânsızdır. Antik dünyada dalgaların kabarması, rüzgarın yön değiştirmesi onun öfkesiyle açıklanırdı. Ama her kudretli varlık gibi, onun da bir durma anı vardır. Tanrının atlarını bağlaması, yalnızca bir dinlenme değil, bir sınır çizme, bir içe dönme arzusudur. Bu yüzden belki de İmroz, bir tanrının bile kendi içindeki taşkınlığı durdurmaya çalıştığı yerdir.

İnsan bu adaya ayak bastığı anda şunu hisseder:

Ben hırçın ve başına buyruk bir yerdeyim.
Ama adada zaman geçtikçe, rüzgarın yönüne eğilmiş ağaçlar ona uzunca gölgeler hediye eder. Dalgaların dövdüğü kayalık kıyılar bile, sabırla yerlerinde durur. Belki de bu ada, hırçınlığın içindeki dinginliği yakalamak için bir dinlenme alanıdır.
Tıpkı Poseidon'un bu denizlerde atlarını bağlayıp dizginlediği gibi.

Ve düşünün:

Bir tanrı bile durmaya ihtiyaç duyuyorsa, insan neden kendine bir mola tanımasın?
Kudretin içinde dinlenmek, suskunluğun içinde büyümek vardır. Bu yüzden bazı yerler, yalnızca görülmek için değil, durulmak için var olur. İmroz, böyle bir yer olabilir: dalgaların değil, dizginlenmiş fırtınaların kıyısı.
Ve sanırım o yüzden, adanın rüzgârı hâlâ esiyor.

Ama bu kez savurmak için değil hatırlatmak için.

İNSANIM BEN

Kamil Aydın

İnsanım ben

Uyumamak elimde değil
Uyanmak elimde değil

Yarın elimde değil

Her uyku bir yarı ölümdür insana
Açılmışsa gözlerim
Uyanmışsam sabaha
Uyanmakla kalmam kalkarım ayağa
Topraktan kalkarcasına

Hayat
Bir kutsal kitaptır bana
İlk sayfasını hatırlayamadığım
Son sayfasını göremediğim

Kalkmışsam ayağa
Çıkmışsam sokağa
Başlarım dün kaldığım işaretli yerden kitabımı okumaya
...

Devşirirken rızkımı bir yandan satır aralarından

Düşmemek için ruhumun uzağına
Düşmemek için insanımsılığın tuzağına
Bakmadan gözümün kamaşmasına
Bakmadan kalbimin gümbür gümbür atmasına
Solumda anılar
Sağımda arayışlar
Ortada ben ve gün
Her gün artan merak aşk ve heyecanla
Kutlu kitabın bir harfini bile kaçırmadan okumaya bakarım
Yitik ruha yakışır bir okur olmaya bakarım

...

İnsanım ben

Yitik ruhu aramak için var olduğuma inanırım
Önümdeki
Ve elimdeki kitabı okumak için var olduğuma inanırım
Evrene dağılmış binlerce canlıdan bir nebze farkımın
Ki;
O da farkındaysam
Bu olduğuna inanırım

Bir sayfa bittiğinde
Bilirim ki
Bilgime bilgi
Sezgime sezgi katacak bir yeni sayfa beni beklemekte
Coşarım bundan
Duygulanır
Ağlarım
Islak sayfalarda kendimi bir adım daha tanırım
Yitik ruha bir sayfa daha yaklaşırım

Tatlı, acı ne çıkarsa sayfalardan sonsuz gerçeğin yolunda
Hiç şaşırmam
Hiç gocunmam
Anılar sandığıma şiirsel bir törenle koyarım
...
Bir gün gelecek
Yarı ölüm ölüme dönüşecek
Belki de ölüm ayakta iken gelecek
Toprağa düşecek beden
Toprağa dönüşecek
Ama yitik ruhun arayıcısına
Anılar
Arayışlar
Öncesizlikten sonsuzluğa uzanan sayfalar bitmeyecek
Hayat bitmeyecek
Şiir bitmeyecek

Ben ve yitik ruh
Birbirimizi bulana dek
Bir
Olana dek

ARAYIŞLAR - *Arayışlar'dan*

ÖNERİ FİLMLER:

UNA GİORNATA PARTİCOLARE - ÖZEL BİR GÜN - ETTORE SCOLA -1977
TROİS COULEURS: ROUGE - ÜÇ RENK: KIRMIZI - KRZYSTOF KİESLOWSKİ -1994
NEVER LET ME GO - BENİ ASLA BIRAKMA - MARK ROMANEK

Hayat yavaşladığında güzelleşir...

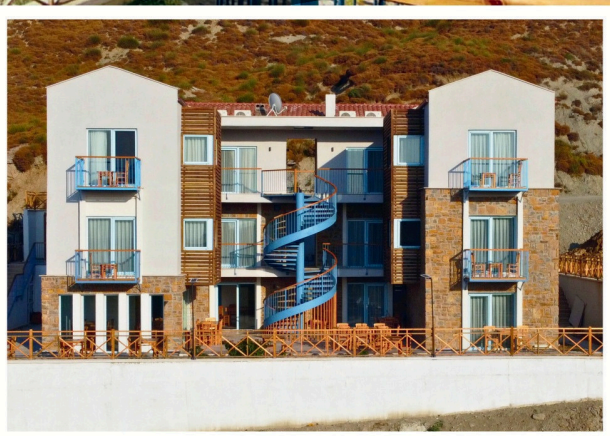

Fengari
ADA EVİ

Fengari Ada Evi, sunduğu uçsuz bucaksız ada ve deniz manzarası, özenle tasarlanmış ferah odaları ve her sabah titizlikle hazırlanan kahvaltısı ile **size "iyi ki" dedirtecek bir konaklama** sunuyor.

İster bir Gökçeada tutkunu olun ya da adaya ilk kez gelen bir misafir...

Fengari Ada Evi'nde zaman biraz yavaş, hayat biraz sade yani tam da Cittaslow (Yavaş Şehir) Gökçeada'da olması gerektiği gibi...

+90 536 325 9717
@fengariada
www.fengariadaevi.com
Yeni Bademli Köyü, Küme Evler
No: 212 Gökçeada Çanakkale

Mini Buzdolabı, TV, Klima, Su Isıtıcısı,
Saç Kurutma, Ücretsiz Kablosuz Internet

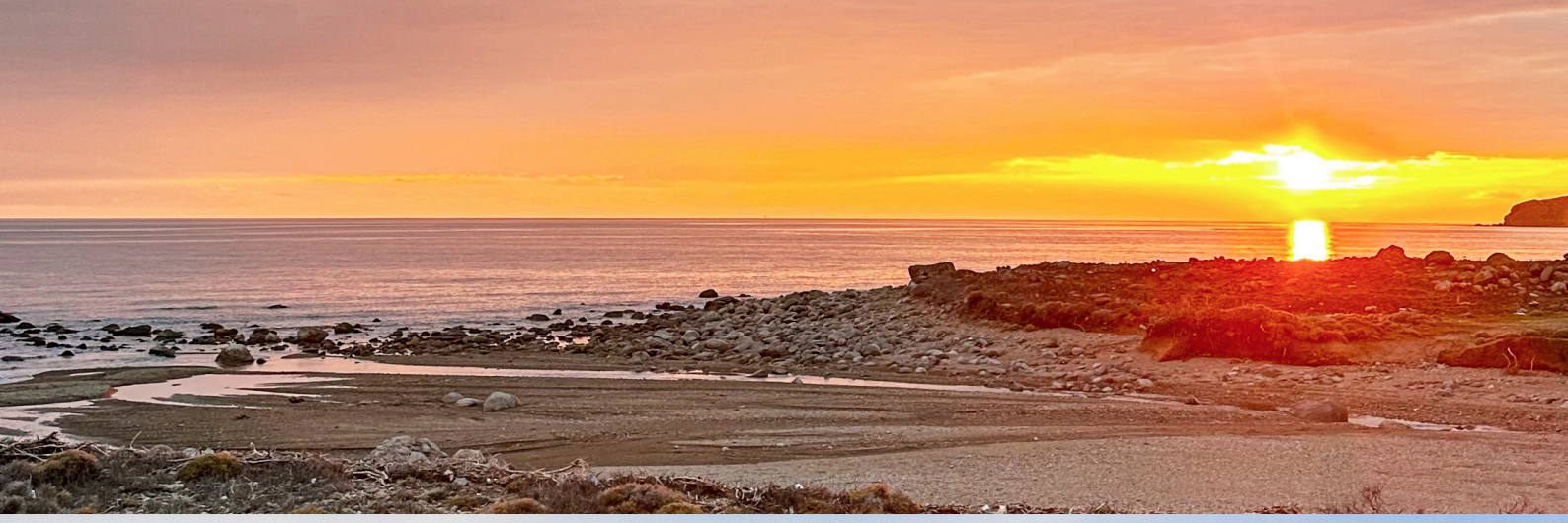

Ş.Deniz Onat

Yavaşlayan Zamanın En Sakin Adresi: Gökçeada

Kurban Bayramı dolayısıyla artan misafir sayısı, bu yıl biraz geciken yazın gelişiyle birlikte daha da artış gösterirken, yaz enerjisini, denize girme coşkusunu da getirmeyi ihmal etmedi. Koylarda çocuk cıvıltılarıyla birlikte insanların yüzündeki mutluluk ve sevinç, hiç bitmesini istemediğimiz yaz mevsiminin güneş, deniz, Gökçeada kombinasyonunun habercisi olurken, doğanın da feryadının başladığını gösterir.

Diğer taraftan, Cittaslow (sakin şehir) özelliğini yaz aylarında yitiren adamız, trafiğin de fazlalaşmasıyla korna sesleri ve kaosla diğer tatil beldelerini aratmamaktadır. Bu durum; yemyeşil doğasına ve berrak, tertemiz denizine hayran olduğumuz Gökçeada'mızın doğasının ve denizlerinin temizliğini tahribata uğratmakla birlikte, bu tahribatın önüne geçebilmek, çevre düzenini sağlayabilmek ancak çevre bilincini oluşturmak ve çevre bilincini artırarak korumakla yükümlü olduğumuz, yaşadığımız bu güzel adamıza daha fazla sahip çıkmakla mümkün olacaktır. Global anlamda her sene milyonlarca ton plastik atık sahillerde ve denizlerde birikmektedir. Böylesine bir durum sadece adamızı tehdit etmekle kalmayıp, tüm dünyada ekolojik dengeye zarar vermektedir. Atıklar, plastik atıklar, mikroplastikler çevreyle beraber her canlıyı tehdit ederken, özellikle deniz kuşları, balıklar ve deniz hayatını olumsuz yönde etkilemektedir.

Yaz aylarında bu durum, turizmin canlanmasıyla kritik bir öneme sahip olmaktadır. Bu durumda adamız ziyaretçileri ve adada yaşayan bizlere önemli bir rol düşmektedir. Çevre bilincini oluşturarak, ekolojik sistem bütünlüğü korunmalıdır.

Bir başka gereklilik arz eden bir konuyu daha sizlerle paylaşmak isterim. Özellikle yaz aylarında cam şişeleri ormanlık alanlarda bırakmamalı, atılmamalı ve çıkabilecek yangınlardan, canım yemyeşil doğamızı oluşturan ağaçlarımızın yanmasını engelleyebilmeliyiz. Yine ormanlara atılacak her türlü atığın, doğal yaşam canlılarına zarar verip tahrip ettiğini unutmamalıyız. Çevre bilincinin gelişmesiyle daha rahat nefes alacağımızı, böylece yarınlarımız olan çocuklarımıza temiz ve nefes alınabilir bir dünya bırakabileceğimizi hatırlamalıyız.

Gökçeada, tatil kenti olması sebebiyle pek çok insana mutluluk kaynağıdır. Bazen odaklandığımız konular, fazla uğraşmamız sebebiyle bizi mutsuz kılabilir. Örneğin, bir evlilik birliğinde kişiler daimi olarak mutluluğa odaklandıklarında ve kendi değişimlerini reddettikçe, mutluluk yerine mutsuzluğu çağırırlar. Kendi mutluluğuna odaklanan bireyler, onu aradıkça daha da mutsuzluğa sürüklenirler. Berkeley Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmaya göre, mutluluğa odaklanan bireylerin insanları daha mutsuz kıldığından bahsedilmektedir. Çevresindeki herkesin mutsuz olduğunu fark eden Seneca, Lucilius'a yazdığı mektupta herkesin mutlu bir hayat istediğini ama yanıldıkları noktanın neresi olduğunu bilemediğinden bahsederken cevabını da yine kendisi verir:
"Mutluluğun araçlarını mutluluğun yerine koyuyorlar da ondan; bu nedenle onu ararken uzaklaşıyorlar..."
Hadi bunu biraz düşünelim. Mutluluğun araçları nelerdir? Mutluluğun araçları olur mu hiç? Mutlu olmak bir araçla mı mümkündür? Mutlu olmak için araca gerek vardır elbette ama mutluluğu içselleştirmemiz için çeşitli kombinasyonlar üretiriz. İşte bunların hepsi birer araçtır. O araçları mutluluğun yerine koyduğumuzda, beklentilerimizi o araçların karşılamasını isteriz. Araçlar, belirli bir süre sonra isteklerimize cevap vermediğinde mutsuzluğumuz baş göstermeye başlar ve varoluşlarımızı sorgularız.

“Mutlu değilsem ben bu dünyada niye varım ki?” ile başlayan ve “Artık yaşamak istemiyorum, kaldıramıyorum.” şeklinde devam eden cümle kalıpları, varoluşsal krizlerin ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir. Mutluluk veya mutsuzluk kavramını oluşturabilen pek çok neden vardır. Bunlar arasında bireysel faktörler, çevresel faktörler ve kültürel faktörleri sıralamamız mümkündür. Mutsuz bireylerde pek çok tutumu gözlemleyebilmekteyiz çoğu zaman. Bunlardan bir tanesi de pasif-agresif saldırgan tutum olarak bilinmektedir. Bireylerin içsel mutsuzluklarını gizledikleri ve kin gütmek suretiyle karşılarındaki kişilerle sürekli çatışma hâli, üstü örtülü söz söyleme, sabote edici davranışlar bu tutumun en güzel örneklerindendir.

İçsel çatışmaları yaşayan bu bireyler, çoğunlukla ailesel faktörlerden kaynaklanan, dile getiremedikleri öfke, kıskançlık ve özellikle çocukluk döneminde bastırılmış duyguların da habercisidir. Açıklıkla konuşulamayan bastırılmış duygular, bireylerin sosyal çevrelerinde karşılıklı güven duygusunu zedeleyebilir ve empatiden de yoksun kılabilmektedir.

Mutluluktan bahsetmişken, kıştan kalma deniz mahrumiyetimiz sonlanır ve içimizde önce bahar, sonra yazın muhteşem coşkusu başlar. Her şey yolundaysa yazın özgürlüğünü doyasıya yaşamak isteriz. Ah, yaz aylarını ne kadar çok özlemişiz! Sizde de benzer hisler var mı? Aile ile yapılan müthiş piknikler, mangal kokuları etrafı sararken eşsiz doğanın belki bir ağaç altı gölgesinde biraz şekerlemenin tadı paha biçilemez olur böyle zamanlarda. Klasik bir kamp havasında, cırcır böceklerinin sessizlikteki sesleri yazın müjdecileri arasındadır. Rengârenk çiçekler, yemyeşil ağaçlar, tertemiz bir hava! Belki de bir akşamüstü, gün batımında güneşin koyu pembeye çalan rengini seyretmek, o muhteşem “altın saatler” içsel huzurumuza da ışık olur.

Elbette gün doğumunu da unutmamamız gerekir. Gün batımıyla aynı güzelliktedir. Gün doğumu ve aynı muhteşemlikle güneş doğar. Günü karşıladığımızda, o duru manzaranın tadını çıkarabiliriz. Akşamın tatlı, hafif serinliğinde, ışık kirliliği olmayan adamızda yıldızları seyretmek her tatil beldesinde görülemeyecek eşsiz bir doğa güzelliğini sunar. Huzuru yaşamak, doğanın tadını çıkartmak, verimli dinlenebilmek en güzel tatili geçirmek için bize vesile olabilecek mutluluk araçlarıdır, yukarıda bahsettiğimiz gibi.Yaz mevsimini sadece doğa-deniz-güneşten ibaret görmek, yaşadığımız dostluklara, yeni edindiğimiz arkadaşlıklara haksızlık olur. Uzun süren bir kış mevsiminin ardından, hasret yerini kavuşmalara bırakır. Plaj sohbetleri, yeni kurulan arkadaşlıklar, dört gözle beklenen, hayalleri kurulan dostlar, “hoş geldiniz” diyerek seslenilen komşular; yazın tadını çıkartırken içsel huzur ve mutluluğumuzu katlamaktadır. Bir turizm beldesi olan adamız, gelen turistlerin de etkisiyle esnafımızın yüzünü güldürmesini dilediğimiz bu güzel yaz mevsiminde, ada lezzetleriyle de buluşmamızın habercisidir. Doğal zeytinyağı ile yapılmış zeytinyağlılar, adamızı da bir nevi çağrıştıran zeytin ağaçlarımızdan elde edilirken, gelen misafirlere de muhteşem bir damak tadı sunmaktadır. Gülsen teyzemizin muhteşem mantısı ve salatası, Mustafa Bey’in harika kahvaltısı, Türkan Hanım’ın ağızda dağılan muhteşem börekleri, Vasili’nin eşsiz tatlıları, Birgül Hanım’ın çocukluğumuzda yediğimiz muhteşem tostları... Hepsi birbirinden kıymetli esnafımız ve her birinin paha biçilemez dostlukları. Akşam Kaleköy’de dondurma yemek ve oradaki stantları dolaşmak, biz kadınların en sevdiği aksesuarlardan olan takılardan birine sahip olmak, mutluluğumuzu katlayan güzelliklerdendir.

Gökçeada’da yaz sabahları, sabah erken saatlerde sessizliğin tadını çıkararak denize girmenin keyfi bir başkadır. Denizin güzelliği sabah saatlerinde de kendine çeker niteliktedir. İncecik kumu, diğer tatil beldelerinin aksine çoğunlukla tesis içermeyen koyları hem turistlere hem de yerli halka daha iyi tatil yapma imkânı sunar. Sessizliği, denizi, muhteşem gökyüzü, sakinliği ve bir şeylere yetişme telaşı olmadan dingin bir tatili ve en önemlisi Gökçeada’yı doya doya yaşamak...
Yazımın başlarında mutluluktan bahsetmişken, mutlaka buraya dair sizleri de mutlu ve memnun eden pek çok şey vardır. Büyükşehirlerde yaşam telaşı oldukça farklıdır. İşe yetişmek için çalan alarmlar, trafik, kaos ve daha güne başlamadan yorulduğunuzu hissedersiniz. Gökçeada’da alarm sesi yerine kuş cıvıltılarıyla uyanırsınız. Uzaktan gelen keçi çanının tınısı, doğal ortamın en güzel seslerindendir. Büyükşehirlerde zaman kavramı çoğu zaman yeterli gelmez; “Gün 25 saat olsa yetmez.” diye düşünürüz. Adamızda zaman sizi değil, siz zamanı takip edersiniz. Sabah temiz havanın etkisiyle dingin şekilde uyanmak gibisi yoktur. Lavanta kokularını içimize çekmek nasıl da güzel enerji verir!
Hayata gülümseyerek, ruhumuzdaki tatil heyecanıyla bir güne daha merhaba demek...

Gökçeada’da yaz, yüzdeki gülümseme gibidir; abartısız ama içten.
Yaz geldi; yüzümüze yerleşen bütün bu tebessümlerle, tüm bu muhteşemliklerle iyi ki Gökçeada!
Bir sonraki sayıda buluşabilmek dileğimle.
Mutluluk ve sevgiyle kalın!

BU BİR HAYKIRIŞ ÇAĞRISIDIR

Ümit Alcan

Görmeyenler, duymayanlar ve hissetmeyeler için; Ben bir mahkeme salonunda ayakta kaldım. Bedeni ayakta tutmak bazen kolaydır ama insan onurunu ayakta tutmak için
yüreğiniz dimdik olmalı. O gün, hiçbir suçum yokken, yalnızca bir hak ararken, koltuk değneklerimle dikilmek zorunda bırakıldım. Bu bir tehdit değildi sadece. Bu bir bakıştı. Toplumun büyük kısmının engelli bireylere baktığı o buz gibi yabancı, dışlayıcı, korkulu ve acımasız bakış. Birbirimizin yerine hiç gerçekten geçtik mi? Sahi, siz hiç gerçekten düşündünüz mü? Bir gün kaldırımlar size ait olmasa , ne yaparsınız? Toplu taşımada her iniş bir sınav, her çıkış bir savaş olsa? Her devlet dairesinde, her okulda, her sokakta kapılar yüzünüze kapansa? Gözlerinize değil de değneklerinize bakarak konuşsalar sizinle?
Birçoğumuz, engelliliği uzakta bir kavram, bizden çok farklı insanların durumu sanıyor.
Ama hepimiz bir saniye, bir kaza, bir hastalık kadar yakınız buna. İşte bu yüzden; Kimse bir engelli bireyin yerine koymaz kendini. Ve kimse, "Ben asla engelli olmayacağım." demez. Ama herkes bir şey yapabilir. Empati kurmak değil, sorumluluk almak. Farklılık değil, engel yaratan biziz. Engel sandığınız şey, o bedenin biçimi değil. Engel; Asansörsüz bir kamu binasında, rampasız bir kaldırımda, eğitim alamayan bir çocuğun geleceğinde, ayrıcalık değil hak olan bir sandalyenin sunulmadığı o mahkeme salonunda gizlidir. Toplumun bakışı, sistemin ihmali, yargının duyarsızlığı. Gerçek engel budur. Ey dünya, duy artık bizi. Duy artık bu haykırışımızı...
Bu yazı bir şikayet değil. Bir başkaldırı da değil. Bu yazı, bir hatırlatmadır. Hepimiz aynı hayat gemisindeyiz.
Engelli bireyleri yolcu değil, mürettebat saymadığınız sürece, bu gemi batacaktır. Futbol sahasında koltuk değnekleriyle korkmadan, utanmadan kendini onlarla bir tutan bir çocuğun haykırışıdır bu. Her pas seçiminde, kendisinin seçilmeyeceğini bile bile umutlanmaktır, bu haykırış. Artık farklılık dediğiniz şeyle aranıza mesafe koymayın. O mesafe sizi insanlıktan uzaklaştırıyor. Görmüyor musunuz? Duymuyor musunuz? Neden kör olduk? Neden sağır olduk ve neden anlamaz olduk? Ve unutmayın; bugün adaletin içinde zulüm varsa, yarın kimse kendini güvende hissedemez. Son söz: ayağa kalkmak. Bazen gerçekten yürümek mümkün değildir.
Ama insan, vicdanla yürür. İrade ile yükselir. Başkalarının ayağa kalkamadığı yerde, bir toplum ancak birlikte doğrulur. Ben, bir engelli birey olarak değil, bir insan olarak, bir yurttaş olarak, bir onur taşıyıcısı olarak söylüyorum; Herkes için adalet istiyoruz. Herkes için eşitlik. Herkes için insanlık.

Ey, dünya! Duy artık bizi.
Ve artık şu cümleler dökülsün dudaklarınızdan ve duyun artık yüreğinizin sesini.
Yanınızdayız...Yalnız değilsiniz...

AZRA
apart OTEL

"Gökçeada'yı Keşfetmenin Mutluluğunu Birlikte Yaşayalım."

- Klimalı
- 1+1 ve Stüdyo Daireler
- Yıl Boyunca Açık
- 7/24 Sıcak Su
- Mutfak
- WİFİ

+90 (535) 541 01 41

REZERVASYON

www.azraapart.com

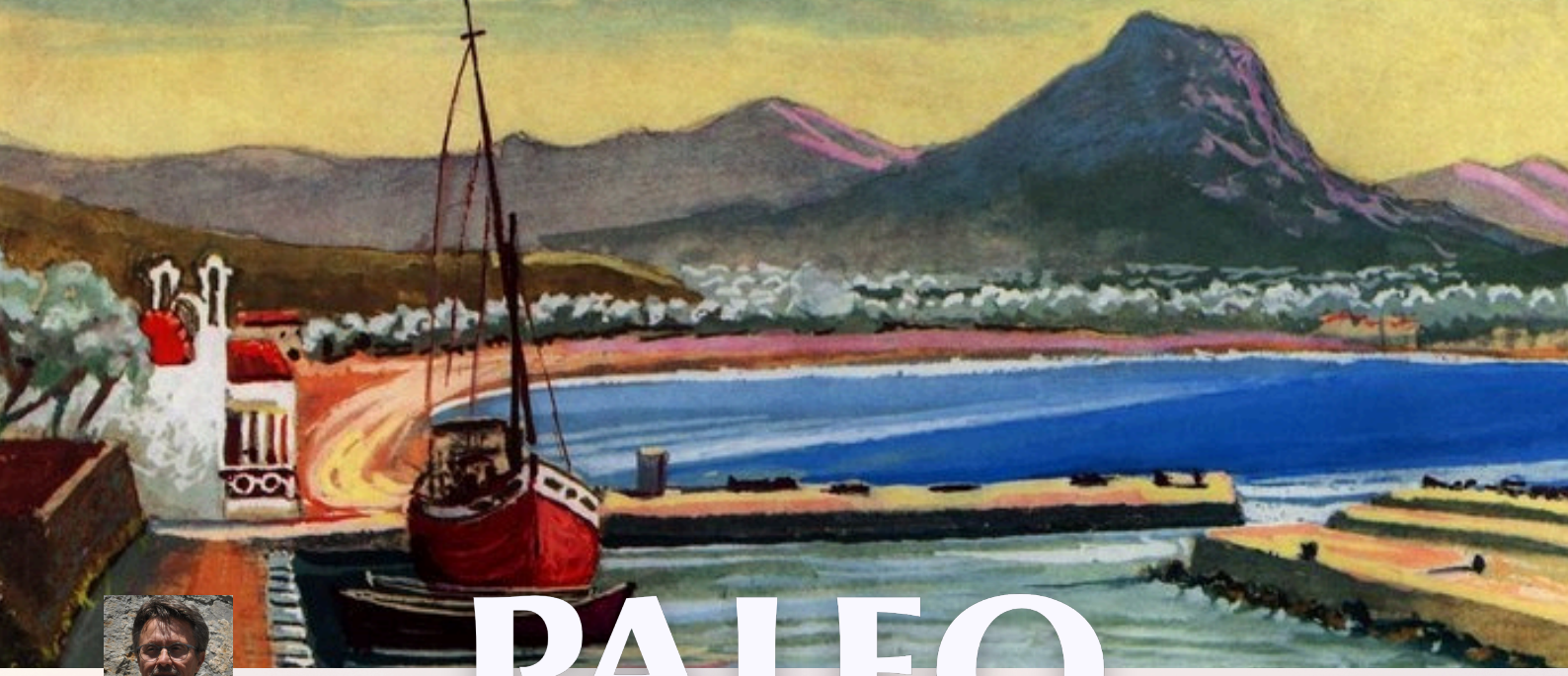

Levent Günaydın

PALEO

HİKAYELERİ COĞRAFYA YARATIYOR

Dört tarafı sularla çevrili, uzaklığı, erişilmezliği, sakinliği ve saflığı çağrıştıran, güven içinde sığınabileceğiniz bir kara parçası. Sınırları belirlenmiş, dışındaki dünyanın geri kalanından yalıtılmış, kendi içinde eksiksiz küçük bir dünyada, adada yaşama düşü, küçük yaşlarımda okuduğum kitaplardan aklıma düşmüş olmalı. Benimle birlikte büyüyen Robinson Crusoe ruhu veya Ada ütopyası.

Üniversiteye kayıt olduğum 1981'de bir arkadaşımla memleketimden Erdek yakınlarına tatile gitmiştim ve oradan da günübirlik bir tekne turu ile Marmara adasına. Ayak bastığım o gün kendimi adanın dayanılmaz çekiciliğinin içinde büyülenmiş olarak bulmuştum. Üniversite mezuniyeti sonrası uzun yıllar Tekirdağ'da yaşamış ve zaman buldukça karşımızdaki Marmara adasına giderek huzur bulmuştum. Yıllar sonra 1998'in sıcak bir yaz günü Ege'de ülkemizin en büyük adasına, eşim ve oğlumla birlikte adaların karşı konulmaz çekiciliğine ailece kapılarak gelmiştik. Yeni Bademli köyünde bir pansiyona yerleşip adayı gezmeye merkezden başlamış, eskiden İş bankasının bulunduğu binanın karşısında küçük bir kulübe içindeki büfenin camına yaslanmış duran Gökçeada-İmbros kitabını görünce hemen satın alıp gezmeye devam etmiştik.

Ertesi günü ada gezimizi kitapta anlatılan yerleri görmeye ayırdık, nasıl gidebileceğimizi kaldığımız pansiyonun sahibi Bekir Bey'e sorduk. Bir gün önceki sohbetimizde kendisinin avcı olduğunu, adanın tamamını yürüyerek adım adım gezdiğini her yerini avucunun içi gibi bildiğini kendinden emin bir ifadeyle söylediği için. Sorumuza cevap veremediğine biraz bozulmuş olmalı ki elimizde gördüğü kitaptan kendisi de satın almıştı. Çok severek incelediğimiz Gökçeada kitabının yazarı Erol Saygı, Gökçeada Öğretmen Lisesine öğretmen atanarak geldiği adayı çok sevmiş, coğrafyası, tarihi, insanların yaşamını konu edinen Gökçeada kitabı hazırlamış. Bir bölümünde de adanın önde gelenlerini anlattığı satırlar arasında bir ressamdan söz ederek adayı konu alan resimlerine de yer vermiş.

Adalı ressam Paleo' dan bahsederken "Zaman zaman onun beyinsel yapısından kuşkuya düşmüşümdür adeta belayı üstüne çekmek için özel çaba gösteriyordu. Naifliğinin ezikliği içinde dikkat çekmek, "beni unutmayın" demek istercesine gerekli gereksiz bir sürü nedenlerle mahkemelik oluyordu" yazıyordu. Bu satırlar dikkatimi çekti. Sanatçı olarak yaşadığı zamana tanıklık ederken izlemekle kalmayıp olaylara müdahil olmaya mı çalışıyordu? Yazılanlardan Paleo'nun İmroz doğasını ve insanlarını konu alan naif tablolarını ve kendisini daha çok tanıma isteğini merakla karışık bir biçimde o gün içimde duydum. Paleo adadan ayrıldığı için kendisiyle karşılaşmak mümkün olmayacaktı. Sonraki yıllarda adaya gelişlerimde, onun adada bulunduğu yıllarda adada yaşayanlara rastladığımda Paleo'yu soruyordum. Onu tanıyanlar hakkında birkaç kelam ediyordu.

2015'ten sonra yaz tatillerimizi, adanın en batısındaki Gizli Liman'da keşfettiğimiz çamlık alanın altında kamp kurarak eşim, oğlum, kızım ve köpeğimiz Portofino ile birlikte yıllık iznimizi burada geçiriyorduk. Kampta kaldığımız günlerde yanı başımıza yaşlı bir çift kamp kurunca, onlarla tanışıp sohbet etmiştik. Emekli öğretmen olan uzun boylu atletik yapılı neşeli abimiz, 1970'de Gökçeada Öğretmen Okulundan mezun olmuş ve ayrılmış adaya bir daha hiç gelememiş. 45 yıl aradan sonra ilk kez adaya dönmüş. Öğretmen okulunu ve adada anılarının geçtiği yerleri gezerek hasret gideriyordu. Akşamları kampta buluştuğumuzda öğrencilik yıllarının İmroz anılarının paylaşıldığı sohbetimiz başlıyordu. Paleo' yu ona da sordum, hemen anımsayarak anlatmaya başladı. "Merkezde çarşı içinde daha çok bizim gibi öğrencilerin alışveriş yaptığı bir kırtasiye dükkânı vardı. Onun dükkânına uğradığımızda resimlerini masa üzerinde çizdiğine tanık oluyor ve çalışmaları tabloları duvarlarda görüyorduk. Öğretmenlerimizden daha iyi bir not alabilmek için hazırladığımız ödevlerimize kapak sayfası çizmesini istediğimizde çok güzel desen ve resimleri maharetle çiziyordu. Ayrıca kendi yaptığı şarapları dükkânında satıyordu. Okulun yatılı öğrencileri olan bizler hafta sonu tatilinde vakit geçirip eğlenmek için bazen yaramazlık yapıyorduk. Okulumuzun yanı başında yer alan öğretmen lojmanlarının tavuk kümesinden kimse görmeden tavuklardan birini gizlice alıp, doğruca Kaleköy' ün yolunu tutuyorduk.

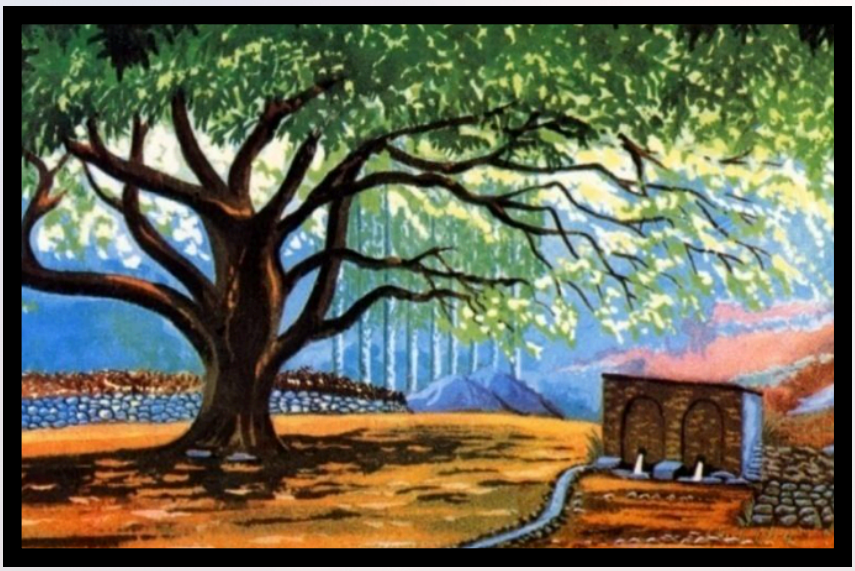

Yukarılarda mağaraya benzer oyuklar içinde yerimiz hazırdı. Ateş yakıp mangalda bir güzel pişirip afiyetle yiyorduk. Tabi bu kaçamaklarımızı planlarken yiyeceklerin yanında içeceğimiz şarabımızı önceden Paleo'nun dükkânına uğrayıp alıyorduk. Bizim öğrenci olduğumuzu bildiğinden bir şişeden fazlasını tüm ısrarlarımıza karşın vermez, siz öğrencisiniz bu size yeter derdi" diye anlatıyordu. Çok sevdiğimiz İmroz'a dair ulaşabildiğimiz yayınları keyifle okuyorduk. Adayla ilgili yurt içinde veya yurt dışında yayınlanmış farklı disiplinlerden çeşitli makalelerin bir araya getirildiği, farklı konuların ele alındığı bir kitap yayınlandı, kitapta yer alan bir makalenin kaynakçasında, Paleo'nun 1993 yılında Atina'da yayınlanan "İmroz. Yaşamış Olduğum Adanın Dramı" otobiyografik kitabına yapılan bir atıftan onun yaşamına dair bir yazılı kaynağın varlığını öğrenmiş olduk. Kitaba ulaşmayı, incelemeyi çok istedim ancak mümkün olmadı. Yıllar sonra "İmroz Tarihi" kitabını benim için temin eden lise müdüründen alırken Paleo' nun yazdığı kitaba nasıl ulaşabileceğimi sorduğumda kızının adını yazıp verdi. En kolayı kızının aracılığıyla kitaba ulaşabilmekti. Asıl sürpriz de kızının adını okul müdüründen öğrenince yaşadım, Rea Stathopulu. Önceki yıllarda Türkçeye çevirilen "Pedal Çeviren Kadınlar" ülkemizde yayınlanmış benim de keyifle okuduğum bir romanın yazarı Rea Stathopulu. Kitabı okumuştum ancak Paleo" nun kızı olduğundan habersizdim. Kitap kurgu bir hikâye olsa da bir kısmı adada geçen gerçek olaylara dayanan bir roman. Yazarla iletişim kurdum. Çok şaşırdı. "Babamın isminin artık unutulduğunu sanıyordum. Yıllar sonra birileri onun ismini hatırlayıp sorduğu için duygulandım" diyerek teşekkür etti. Babasının yazdığı kitapta anlatılanların abartılı olmadığını gerçekten yaşanılmış anılar olduğunu özellikle belirtti. Benim Yunanca yayınlanan bu kitaba ulaşmam mümkün olmadı. 2023 yılına geldiğimizde Tepeköylü Niko amcayla tanıştık. "Ben sana okuman için bu kitabı bulup getirteceğim." dedi. (kendisine amca diye hitap ettiğim için bana bir kez daha kızacak) Kitabı Atina'dan bir kütüphaneden arkadaşları aracılığıyla edinerek bana bir süre sonra iade etmek üzere ulaştırdı.

Adada yaşanan olayları onun kaleminden okuduğumuzda sadece adanın değil aynı zamanda ülkedeki genel atmosferi de satırlardan anlayabiliyordunuz. İmrozlu olmayan Paleo adalı bir öğretmen olan Katerina Christodavlidis ile evlenip İstanbul'dan adaya damat olarak geliyor. Adayı çok seviyor. Rea adında bir kızı oluyor. Paleo zamanın iyi okullarında eğitim almış, dergilerde yazılar ve şiirler yazan resimler çizen yetenekli bir ressam. İstanbul'da entelektüel bir çevre içinde yaşıyor. Ünlü hikâye yazarı Sait Faik arkadaşı. Bir başka yazar ve siyasetçi uzun yıllar milletvekilliği yapan Hamdullah Suphi Tanrıöver'le dostluk kuruyor, görüşüyor. Onun görüşlerini zamanın ilerisinde buluyor. Adaya geldikten sonra zeytinliklerinde ziraat ve çiftçilikle çok fazla zaman harcamayıp bunun yerine kültürel ve ticari işlerle uğraşıyor. 1946'dan itibaren arkadaşlarıyla adada uzun yıllar dergi çıkarıyor, yaşaması için emek veriyor. Bir ara taverna işletmeye başlıyor, sürdüremiyor. Anılarından okuduğumuz satırlardan en ilginç olanı 50'li yıllardan bahsederken "İlin valisi aynı zamanda Demokrat Parti'nin başkanı, adaya ziyarete geldiğinde,, Yunan kültürüne dair her şeye karşı duyduğu derin ilgisiyle, beni İmroz'daki Demokrat Parti'nin başkanı olarak atamak için ısrar eden bir Girit göçmeni ailenin çocuğuydu." diye yazıyor. Adada 1961 yılında turizm derneğini arkadaşları efsane Doktor Dimitri Fokas ve diş hekimi aynı zamanda müzisyen olan Petros Vakalis ile birlikte kuruyor.

Paleo'nun anılarında özel yaşamında hümanist yanlarını görebiliyoruz, vejetaryen olduğundan et yemiyor. Sahibi olduğu kırtasiye -kitapevinde adanın ileri gelenleri sohbet için bir araya geliyor. Adada yaşayanlar çok farklı nedenlerle resmi başvurularda veya sorunlarda kendisinden yardım istiyor, ilgili yerlere dilekçelerini birlikte kaleme alıyorlar. Kamusal ortak sorunların takipçisi oluyor. Burada Erol Saygı hocanın Gökçeada-İmbros kitabında ondan bahsederken yazdığı satırlar hatırımıza geliyor. "Gerekli gereksiz bir sürü nedenle mahkemelik oluyordu". (Gökçeada kitabıyla adaya bağlanmamızı ve ilgi kurmamızı sağlayan sevgili Erol Saygı hocamızla tanışmayı çok istememe rağmen bir türlü tanışma fırsatım olmadı, geçtiğimiz kış kendisini kaybettiğimizi öğrenince çok üzüldüm. Işıklar içinde uyusun.) Paleo anılarında yaşadığı dönemdeki bir başka anısı İmroz Müftüsü olan Necati Sönmezer'in adadaki kimi haksız uygulamalardan rahatsız olup Ankara'ya duruma itiraz eden dilekçeler yazınca, görev yerinin değiştirildiğini ve başka bir olayda adada faili belirsiz bir cinayet işlendiğinde, Jandarma komutanı 48 saat içinde failleri yakalama sözü veriyor, ancak bu süre dolmadan görev yerinin değiştirildiğini yazıyor. Paleo, hakkında yürütülen bir soruşturma sonucu tutuklanıp Çanakkale cezaevine konuyor. Cezaevinde ülke genelinde yaşanan o dönemin farklı olaylarının hükümlüleriyle tanışıyor, dostluklar kuruyor. Cezaevinden çıkıyor. En sonunda çok sevdiği İmroz'dan ve ülkeden ayrılma kararı alıyor. Geriye ona ait naif renkli güzel İmroz tabloları, ada insanlarının uğraşılarını anlattığı karakalem desenleri, dergilerde yazıları, İmroz, İstanbul ve Atina kiliselerinde yer alan çok sayıda ikonografik çalışması ondan günümüze kalıyor. Ölümünden sonra İstanbul'da onun eserlerinden oluşan bir sergi açılıyor ve "İmroz Manzaraları ve Çiçekleri" albümü hazırlanıyor.

Paleo'nun anıları biraz buruk satırlarla günümüze ulaşıyor. Onun yaşadığı İmroz'a hüzün yakıştırılır, adada benzerleri yaşanmış öyküler sonrası terk edilmiş köylerin sokaklarında gezerken bu hüzün duygusu gelir oturur yanınıza ve diğer taraftan da rüzgarın krallığı hüküm sürer bu adada, hiç eksik olmayan rüzgarı yanağınızı okşayarak hüznünüzü alır götürür.

İmroz'a aşık, eğitimini Anadolu Üniversitesi Resim Bölümünde sürdüren kızım Pelin, İmroz'u tablolara sığdırmayı deniyor. Çalışmaları bir gün adada sergilenirse, eserlerini Paleo yazarak imzalayan Nikos Paleopulos'u, tabloların önünden gülümseyerek, sessizce geçip giderken görenler olabilir.

GÖKÇEADA ARISI VE GÖKÇEADA'DA ARICILIK

Röportaj: İbrahim Demirkol

Arıcılık, bal arısı kolonilerinin beslenmesi ve bakımı ile arı ürünleri elde edilerek zirai kazanç sağlanan bir meslektir. Bu işi yapanlara arıcı denir.

Arıcılıkta maksimum bal üretimi hedeflenir. Bunun yanında balmumu, polen, arı sütü, arı zehiri, propolis gibi arı ürünleri de arıcılık ile elde edilir.
Arıcı olmak isteyenler için ilk adım Halk Eğitim kurslarıdır. Sonrasında bir arı yetiştiricisine yardım ederek deneyim kazanmak çok önemlidir. Arı dünyasının içine girdikçe bilmeniz gerekenler çoğalır. En ufak bir aksaklık bir arı kolonisinin yok olmasına sebep olabilir. Halk Eğitim merkezlerinin verdiği teorik ve kısmen pratik eğitimin yanı sıra, süreç içinde bizzat deneyleyerek - öğrenerek iyi bir arıcı olmak mümkün.
Hakiki balın viskozitesi, sahte baldan daha yüksektir. Hakiki bal yavaş damlayarak kıvamını korurken, sahte bal hızlı bir şekilde akar ve damlar. Teorik olarak böyle yol gösterilse de hakiki bal ile sahte balı ayırt etmek zordur ve bundan dolayı bildik, güvenilir yerlerden bal almak, ucuz baldan kaçınmak uzmanlarca tavsiye edilmektedir.
Gökçeada'da arıcılık ve bal üretimi yapan birçok işletme ve kişi var. Onur Arıcılık sahibi Onur Bey'le Gökçeada arıcılığıyla ilgili yararlı olacağına inandığımız bir röportaj gerçekleştirdik. Gökçeada'nın bereketli topraklarında tarımsal ürünler, hayvancılık, et ve süt ürünlerinin doğal üretimi yanı sıra, ana karadaki arılardan farklı bir ırk olduğu tescillenmiş olan Gökçeada arısından da besin değeri yüksek bal üretilmektedir.

Onur Bey haliyle siz Gökçeada'da tanınan bir simasınız. Gökçeadalılar sizi tanıyor. Fakat bir kez de sizin ağzınızdan, sizin anlatımınızla sizi tanımak istiyoruz.

Ben Onur Güven, Onur Arıcılık olarak 2008 yılından beri Gökçeada'da arıcılık yapmaktayım. Normalde resmi kurumda çalışıyorum. Ama diğer zamanlarımda profesyonel olarak arı işiyle uğraşıyorum. Evliyim. Dört çocuğum var.

Gökçeada'nın arıcılık açısından diğer bölgelere göre farkları nelerdir, Gökçeada'nın kendine özgü Gökçeada'ya ait bir arı cinsi var mı?

Çanakkale Arıcılar Birliği'nin katkılarıyla Gökçeada arısı tescillendi. Yani Gökçeada arısı olarak bir markamız var. Üniversitede yapılan incelmelerde ayrı bir ırk olduğu, Ana karadaki arı ırklarından farklı bir ırk olduğu belirlendi.

Gökçeada arısı ana karadaki arılara göre biraz daha ufak yapılı, rüzgâr şartlarına çok dayanıklı. Yani rüzgârlı havada bile bal getiren bir arı cinsi.

Arılar bal yapmak için kovanlardan ne kadar uzakları dolaşabiliyorlar?

Normalde bal olmadığı, balın kıt olduğu zamanlarda yedi kilometre gezebiliyor. Ama normal gezi mesafesi beş kilometre.

Balın olmadığı derken ne kastediyorsunuz?

Yani şimdi merada flora zayıfsa, daha uzaklara yedi km'ye kadar dolaşıp gidebiliyor. Yani çiçek yoksa, flora zayıfsa. Arıyor o zaman yedi km'ye kadar geziyor.

Ada'ya dışarıdan arı getirmenin yasak olduğunu duyduk. Bunun sebepleri nelerdir? Bu nasıl denetleniyor? Mesela birisi arabasının bagajında getiremez mi?

Jandarma normalde nasıl hayvan çıkışında kontrol yapılıyorsa arıda da mesela kapalı arabalar kontrol edildiğinde jandarma yakalarsa bunun bir yaptırımı var. Adaya arı sokulmaması için çalışılıyor. Adaya giriş yasak fakat çıkışı serbest. Adadan yani arı götürebiliyorlar. Fakat getirmek yasak.

Dışarıdan demek ki farklı cinslerin adaya gelmesi yasak. Ama ada arısının dışarıya satılması serbest. Demek ki arılarımıza o kadar güveniyoruz.

Gönderdiğim yerler var. Çok iyi tepkiler aldım.

Ana arı kaç yumurta bırakır ve her kovanda bir ana arı mı vardır?

Ana arı, yani kraliçe arı kolonide bir tane vardır. Her kovanda olmaz. Ortalama 2000-3000 yumurta bırakır. Koloniyi ana arı kurar.

Balın insana faydaları nelerdir?

Her gün bir kaşık bal tüketmek, kan şekeri seviyesini dengede tutar. Bal, anti kanserojendir. Kalp hastalıkları riskini azaltır. Vücudu iltihaplardan korur, bağırsak dostudur. Tadı, aroması insana keyif verir. Kahvaltıyı zenginleştiren çok yararlı bir gıdadır.

Arı sokmasından kurtulmak gerçekten mümkün mü? Özel kıyafetler yeterli oluyor mu? Siz çıplak elle hiçbir korunma olmadan arıları neredeyse okşadınız, onlarla adeta dans ettiniz. Arı sizi tanıyor mu?

Arı tanıyor diyemeyiz çünkü saldırdığı zamanlar illa oluyor. Arı tok olduğunda saldırmaz. O yüzden bizim körük kullanmamızın sebebi de o. Körükle duman yaptığımızda arı kursağındaki balı yiyor. O yediğinde de sakinliyor ve saldırması azalıyor. Ama tabi her arı saldırmaz diyemeyiz. Bu arının cinsiyle de alakalı. Mesela kılıç arılar var. Körüğü yese bile saldırıyor. Adaya özgü ama farklı bir cins. Tabi farklı bir şey daha var. O da arının bakılmasıyla da alakalı. Mesela her kovanı açtığınızda kovana tekme atarsanız o arı kendini korumaya almak için mecbur saldıracaktır. Arıya sakin, yani severek bakarsanız zarar görmezsiniz.

Arılara bal yediriyorsunuz değil mi? Duyuyoruz yani balı üretici kendi alıyor arılara da şeker veriyor diye.

Yok, biz erken baharda arıyı hızlandırmak ve çoğalmasını sağlamak için normal balı sulandırarak veriyoruz. Ben asla şeker vermiyorum arılarıma. Arının ürettiği balı arı ile paylaşıyorum.

Gökçeada'daki bitki örtüsü, florası nasıl, zengin mi? Örneğin çiçek balı deniliyor, kestane balı deniliyor, çam balı deniliyor!

Gökçeada'yı ikiye bölebiliriz. Çiçek balı olarak bir de orman balı olarak. Temmuz başıyla temmuz sonu arasında çiçek balı olarak mesela hayıt ve kekik. Bunların yoğun olduğu bölgelere götürüp oralarda arıyı bala yatıyoruz. Arıyı hazırlıyoruz. Temmuzun sonuna kadar arı çiçek balına çalışıyor. Ağustos başında da ilk çiçek balımızı sağıyoruz. Arıyı taşımamızın sebebi floranın daha çok olduğu, daha çok çiçek olan bölgeye gidiyoruz. Şu an arılarımız Zeytinliköy'de. Zeytinliköy merasından polen getiriyorlar. Polen topluyoruz. Fakat bu ayın sonunda temmuz başında başka bir bölgeye bal için gideceğiz. Yani kekiğin ve hayıtın daha çok olduğu yerlere gideceğiz. Arımız çiçek balını yaptıktan sonra ağustosun yirmisine doğru da tüm arılarımızı Marmaros ormanına götürüyoruz. Orman balı almak için. Çam ile kekik karışık. Çamla beyaz kekik diyoruz, tepelerde açıyor. Güzel aromalı ve kaliteli bal alıyoruz.

Arının bal yaptığı floradaki değişiklikler arının balındaki kaliteyi değiştiriyor mu? En kaliteli bal şudur diyebiliyor muyuz?

Bir sene kekik az verir, bir sene hayıt. Adada kültür bitkisi olmadığı için hepsi doğadan. Mesela ayçiçekleri, kanola, pamuk gibi bitkiler olmadığından balın kalitesi daha fazla. Adanın balının güzel olmasının nedenlerinden biri de bu.

Arıcılıkla birlikte propolis, polen, arı sütü gibi ürünler de üretiyor musunuz?

Tabii ki, tabii ki. Poleni nisan 15'ten haziran 15'e kadar üretiyoruz. Onun da zamanı var. Mevkii olarak Zeytinliköy'de üretiyoruz. Propolis olarak her sağımı yaptığımızda arılardan propolis alıyoruz.

Propolis nedir, faydaları nelerdir?

Propolis arının direnç kazanması için ürettiği ve yediği bir enzimdir. Propolis insan sağlığına da çok faydalıdır. Nasıl arı kendini tedavi ediyorsa, insanı da aynı şekilde tedavi etme özelliği vardır propolisin. Direnci arttırıyor. İnsan yüzündeki yaraya bile sürse, yaranın bile çabuk geçmesine yardımcı oluyor propolis.

Polenin insana faydası nedir?

Polen vücuttaki eksikleri tamamlamak açısından çok yararlı. Protein eksikliği gibi. Çocukların da gelişimini çok hızlandırıyor polen.

Adada yıllık bal üretimi ne kadar böyle bir hesaplar yapılmış mı?

Yani kovan başına 25 kiloyu bulduk mu iyi diyoruz. Normalde dışarıda bu bal üretimi 50 kilolara kadar çıkıyor. Hem çiçek balı hem çam balı olarak 30 kiloyu bulduk mu iyi diyoruz.

Adada kaç tane arıcılıkla uğraşan işletme var?

Gökçeada'da Arıcılar Birliği'ne kayıtlı 60 civarında arıcı var. Ama toplamda 100 arıcı vardır.

Başka arıcıya satacağınız ana arının sırtına mavi işaret koymanızın sebebi nedir?

Mavi renk bu senenin rengi. Evet. Tüm dünyada bu senelik anaların rengi mavi renk olacak. Beş ana arı rengi var arıcılıkta. Beş ana renkten bu senenin rengi mavi. Bu ana arayı alan kişi ertesi sene renginden kaç yaşında olduğunu biliyor. Bir ananın normalde aktif çalışma süresi 3 ya da 4 yıldır. Üç-dört yıl sonra ana arının verimliliği azalıyor.

Peki, ne iş yapar ana arı?

Kovanı yapan ana arıdır. Ana arı olmadı mı kovan olmaz. Organizasyonu yapan, yuvayı kuran ana arıdır. Üretimi yapan odur. Ana yumurtlamasa yavru olmaz. Yavru arı olmazsa üretim olmaz. Üretim olmayınca da bal olmaz.

Geleneksel yöntemlerle mi bal üretiyorsunuz yoksa modern yöntemleri de kullanıyor musunuz?

Tabi ki modern yöntemi kullanıyoruz, çünkü kısıtlı zamanda üretim yaptığımız için ekipmanlarımız krom, tanklarımız krom. Makinelerimiz var, aynı işi kısa zamanda yapabilmek için modern yöntemleri kullanıyoruz.

Gökçeada'da birçok gencimiz var. Arıcılığa ilgi var mı?

Tarım ilçenin iki üç sene önce yaptığı "Genç Çiftçi Projesi" var. Bu proje kapsamında adada 20-25 tane kadın ve erkekten oluşan gençler için ilçe tarım sıfırdan proje yaptı. Her türlü ekipmanını hibe ile aldılar. Şu an gençlerden arıcılığa ve tarımsal üretime meraklı insanlar çok. Oğlumu da görüyorsunuz, oda meraklı.

Evet. Burak giymiş korunma elbiselerini bahçeyi, arıların olduğu alanı temizliyor. Babama yardımcı oluyorum, arıları çok seviyorum diyor. Aferin sana Burak!

Gökçeada İlçe Tarım gerçekten güzel çalışıyor, ne dersiniz Onur bey?

Şu an iyi. Daha önceleri daha iyiydi. Mesela, organik ilaçlarımızı tarım ilçeden alabiliyorduk. Şu an bir kısıtlama geldi herhalde. Yani hibe olayı... Şu an o hibe olayı kalktı.

Siz bir arı olsaydınız Gökçeada'da nerede uçmak isterdiniz?

Ana arılar beş ila yedi yıl yaşarlar fakat, aktif çalışan arının 45 gün ömrü var. Bunun 15 günü kovan içi, 30 günü de merada çalışma ömrü var. Yani 45 gün ömür bana az gelir. Arı olmak istemezdim. O yüzden arı olmaktansa olmamak daha iyi.

Arıları kış aylarında nasıl besliyorsunuz?

Her zaman yiyeceği ne kadarsa biraz daha fazla bırakıyoruz. 6-7 çerçeveyi bal olarak bırakmaya çalışıyoruz ki kıştan rahat çıksın. Evet. Sonbaharda mesela baharda aldığımız polenleri sonbaharda tekrar geri veriyoruz. Kışa rahat girebilsin diye. Polen konusunda kıtlık var. O kıtlığı tamamlayabilmek için poleni biz kendimiz tekrar geri veriyoruz.

Polenin arıya faydasını bir daha anlatalım bu son noktada.

Polen arıda yavru demek. Üremek demek. Polen yoksa yavru yok. O yüzden polenin böyle çok büyük bir faydası var arıya. Yani doğum yapmasına, üremesine yararlı. Mesela bir arıya verdiğimiz iki bardak polen onun kıştan sağlıklı çıkması demek.
Propolis de hastalıkların tedavi etmesi için kullandığı kendi ilacı. Kendi ürettiği bir ilaç. Ne kadar güzel aslında. Yani doğa kendi döngüsünü kurmuş.

Peki, bir soru daha soracağım ama lütfen gerçeği söyleyin. Gökçeada'ya dışarıdan bal geliyor mu? Gökçeada balı diye satılıyor mu? Yani tüketici kandırılıyor mu?

Getirilmiyor diyemem. Dışarıdan bal getirenler var.

Şimdi bal dedik ama mesela zeytinyağı ya da zeytinin kendisi de dışarıdan getiriliyor diye duyuyoruz. Peki, bunun önlemenin bir yolu yok mu? Yani Gökçeada balı, Gökçeada zeytinyağı, Gökçeada zeytini gibi ada ürünleri tescillenemez mi ?

Tabi ki bu yapılmalı. Satıcı işletmeler Gökçeada'da ürettikleri ve sattıkları ürünlerin adanın doğal ürünleri olduğunu tüketiciye tescil belgeleriyle belgeleyebilmeleri zorunlu hale getirilmeli. Bu şekilde adada üretilen ürünlerin markalaşmasının imkânı da doğar.

Bu güzel sohbet için teşekkür ederiz Onur Bey.

Ben teşekkür ederim. İyi ki varsınız.

MODERN YUNANCA

Hazırlayan : Violeta Patinioti

Yunanca Keşfi: Lezzetli Bir İletişim Adımı

Merhaba sevgili Imroz Dergi okuyucuları!

İlk iki derste artık biriyle selamlaşabiliyor, hatta kendinizi tanıtabiliyorsunuz. Şimdi sıra geldi midemizi konuşturmaya! Gökçeada'nın lezzetli mutfağında dışarıda yemek yemek kaçınılmazsa, Yunanca birkaç temel ifade hayat kurtarır. Yunanca'da sipariş vermek, sadece karnınızı doyurmak değil, aynı zamanda bir kültürü tatmak demektir. Haydi başlayalım!

Ders 3: Yemek ve İçecek Siparişi Vermek

Παραγγέλνω φαγητό και ποτό!

(Parangélno fagitó ke potó!)

Temel Kalıplar ve İfadeler

1. Θα ήθελα... (Tha íthela...) - ... istiyorum
Örnek: Θα ήθελα έναν καφέ. - Bir kahve istiyorum.

2. Τι προτείνετε; (Ti protínete?) - Ne tavsiye edersiniz?
Menüyü anlamakta zorlanırsanız bu cümle altın değerindedir!

3. Ένα ποτήρι νερό, παρακαλώ.
(Éna potíri neró, parakaló.) - Bir bardak su lütfen.

4. Το μενού, παρακαλώ.
(To menú, parakaló.) - Menü lütfen.

5. Έχετε χορτοφαγικά πιάτα;
(Éhete hortofayiká piáta?) - Vejetaryen yemekleriniz var mı?

6. Χωρίς... παρακαλώ. (Horís... parakaló.) - ... olmadan lütfen.
Örnek: Χωρίς κρεμμύδι (kremìdi) παρακαλώ. - Soğansız lütfen.

7. Ήταν νόστιμο! (Ítan nóstimo!) - Çok lezzetliydi!

8. Το λογαριασμό, παρακαλώ. (To logaryasmó, parakaló.)
- Hesap lütfen.

Yiyecek ve İçecek Kelimeleri

· **ψωμί (psomí)** - ekmek
· **νερό (neró)** - su
· **καφές (kafés)** - kahve
· **τσάι (tsái)** - çay
· **μπύρα (bíra)** - bira
· **κρασί (krasí)** - şarap
· **τυρί (tirí)** - peynir
· **ελιές (eliés)** - zeytin(-ler)
· **κρέας (kréas)** - et
· **ψάρι (psári)** - balık
· **σαλάτα (saláta)** - salata
· **γλυκό (glikó)** - tatlı

Kültürel Eğlenceli Not:

Yunan tavernalarında büyük şişe rakı (tsipouro) pek bulamazsınız. Genellikle küçük, 200-250 ml'lik
şişelerde servis edilir. Çünkü mesele ne kadar içtiğiniz değil, nasıl içtiğinizdir. Ağır ağır, sohbetle,
keyifle...
Tıpkı yemek gibi, içmek de burada bir sosyalleşme biçimidir. Kimse sizi aceleye getirmez. Hatta
saatlerce aynı masada oturup, bir şişe tsipouro eşliğinde hayatı konuşabilirsiniz.
Yani kural basit: Ne kadar içtiğin değil, ne kadar keyif aldığın önemlidir.

Pratik Küçük Diyalog:

· Καλησπέρα! Θα ήθελα μια σαλάτα και ένα ποτήρι κρασί, παρακαλώ.
(Kalispéra! Tha íthela mía saláta ke éna potíri krasí, parakaló.)
(İyi akşamlar! Bir salata ve bir bardak şarap istiyorum, lütfen.)
· Βεβαίως! Θέλετε κάτι άλλο;
(Vevéos! Thélete káti álo?)
(Elbette! Başka bir şey ister misiniz?)
· Όχι, ευχαριστώ.
(Óhi, efharistó.)
(Hayır, teşekkür ederim.)
· Καλη ορεξη!
(Afiyet olsun)
· Το λογαριασμό παρακαλώ!
(To logariasmó, parakaló.)
Hesap, lütfen.

Hatırlatma:
Küçük jestler büyük etki bırakır. Gülümseyin ve bir "Efharistó!" (Teşekkür ederim) deyin. Yunanca
konuşma çabanız büyük takdir görecektir.
Bir sonraki derste alışveriş yapmayı öğreneceğiz - pazarlıklar, fiyat sorma ve daha fazlası sizi
bekliyor!

O zamana kadar:
Καλή όρεξη! (Kalí óreksi!) - Afiyet olsun!

ADADA YAŞAMAK:BAREWAFAMILY

10 YIL ÖNCE İSTANBUL'DAN GÖKÇEADA'YA GÖÇ.

Bundan tam 10 yıl önce bir göç hikâyesi başladı. Evet, herkesin hayalini kurduğu bir Ege kasabasına göç hayalimizi gerçekleştirdik. Küçük, sevimli Rum köylerine sahip; merkezi Ege'deki hiçbir adaya benzemeyen, hırçın deniziyle Kuzey Ege'de yer alan adamız Gökçeada'ya yerleştik.
Herkesin emeklilik hayalini kurduğu bu en büyük adamızda, tam 10 yıl önce "Neden geldik? Nasıl oldu? Oldu mu?" gibi tüm sorularınıza yanıt bulabileceğinizi düşünerek, size Gökçeada'yı iyi ve kötü yönleriyle anlatmaya çalışacağız.

İstanbul'un en güzel ilçelerinden biri olan, üç çocuklu bir ailenin ulaşmak istediği her şeye sahip olduğunu düşündüğümüz Kadıköy'de, hayat gitgide bunaltıcı bir hal almıştı. Trafikte geçen gereksiz saatlere bir de terör olayları eklenmişti.
Biz de ani bir kararla, çocuklarımızın küçük olmasını fırsat bilerek, iki günlüğüne Gökçeada'ya geldik. İstanbul'a döneceğimiz gün bir ev kiraladık, bir ay içinde tüm eşyalarımızı toparlayıp kendimizi Gökçeada'ya attık.
Marmara ve Ege Denizi'nde onlarca ada gezmiştik ama bu ada çok farklıydı. Limanı, kalesi, sahil şeridi ve çarşıları birbirinden bağımsız yerlerdeydi. Adanın merkezi diğerlerinden farklı olarak iç kesimde yer alıyordu ve her yere araçla gitmek gerekiyordu.

Yazın Aydıncık Plajı'na her gün gidip gelmek 30 km yol yapmak anlamına geliyordu. Yorucuydu ama yazın havası, denizi, doğanın güzelliği, feribotun sakin gidiş gelişleri buna değiyordu. Kışın ise sobalardan çıkan dumanın havayı karartması, denizin hırçın dalgaları, kuzeyden esen sert rüzgârlarla güneye doğru eğilen ağaçlar, feribot seferlerinin günlerce iptal olması; marketlerde ve benzin istasyonlarında ihtiyaçlarımızı karşılayamaz hâle gelmemize ve adaya hapsolmamıza neden oluyordu.

KIŞ MEVSİMİNDE NE YAPACAĞIZ?

Yazın tüm restoranlar ve kafeler açıkken, kışın birkaç kafeyle sınırlı kalıyorduk. Ancak biz sosyalleşme işini Kadıköy'de bıraktığımız ve neyle karşılaşacağımızı bildiğimiz için kolay uyum sağladık diyebilirim.
Adada kaliteli yaşamak için eşimle kendimize bir hobi edinmemiz gerektiğinin farkındaydık. Daha öncesinde zıpkınla balık avı yapıyorduk, adada bu hobiye daha fazla zaman ayırabildik.
Hep bir tekne hayalimiz vardı ama sonunda küçük bir bot ve motor alarak adanın her yerini ezberledik. Ada çevresinde; su altı mağaraları, Peynir Kayalıkları, Yelken Kayası, Köpek Kayalıkları, Kefalos Burnu ve özellikle ulaşılması zor olan kuzey bölgesini kendi kendimize yavaş yavaş keşfettik. Denize açılıp uzaktan adayı izleme fırsatı bulduk.
Bir dostumuz sayesinde göl manzaralı bir arsanın sahibi olduk. Bu sayede toprakla daha fazla zaman geçirdik ve adanın en kalabalık dönemlerinde bize özel sessiz bir ortam yaratabildik. Bu toprakta birçok fidan diktik, pek çok canlıya ev sahipliği yaptık.

5 yıl önce açtığımız **YouTube kanalımız "barewafamily"**, 21 bin abonesiyle hem adayı gezmemizde hem de keyifli ortamlar kurmamızda bize eşlik ediyor. Bu sayede adayı daha iyi tanıma ve yaşama fırsatı buluyoruz.
Gökçeada'da yaşamanın artıları, bizim gibi uyumlu bir çift için çok daha fazla. Ancak gençler veya yaşlılar için bazı eksiler söz konusu olabilir.
Çocukların zaman geçirebileceği parklar, alanlar ve sosyal ortamlar oldukça yetersiz. Sosyalleşmek zor. Çocuklar sürekli Çanakkale'ye gezmeye gitmek istiyor.
Yaşlılar için ise sağlık sorunlarını çözmek başlı başına bir problem. Bu sorunları da yine Çanakkale'ye giderek çözmeye çalışıyorlar.

"Haydi Çanakkale'ye gidelim" dediğimizde sabah 7 feribotuna binmek, akşam 9 feribotuyla dönmek gerekiyor. Bu her ne kadar basit görünse de toplamda 6 saat süren yolculuk bazen zulme dönüşebiliyor. Feribotların yetersiz sefer sayısı, kötü hijyen koşulları ve uzun ulaşım süreleri bizi fazlasıyla zorluyor.
Açıkçası çok zor durumda kalmadıkça bu 6 saatlik yolu çekmemek için elimizden geleni yapıyoruz.
Bu nedenle diyoruz ki: Adaya yerleşmeyi düşünen bir çift, özellikle kış sezonunda birlikte çok zaman geçirmekten hoşlanan, doğayı ve denizi seven, sosyalleşme ihtiyacı fazla olmayan, gerektiğinde günlerce evde birlikte kaliteli zaman geçirebilen insanlar olmalıdır.
Bu konuda haklı olduğumuzu da yaşadığımız örneklerle birçok kez gördük diyebilirim.
Adada yaşayan çocuklar için en büyük şans, Gökçeadaspor'un yeniden yapılanmasıyla birlikte futbol ve voleybol altyapısının kurulması ve sörf eğitimlerinin verilmesi oldu. Bu sayede çocuklar enerjilerini doğru yönlendirebildi, kötü alışkanlıklardan uzak kaldı ve yaşam kaliteleri arttı.
Adada tüm yıl kalıp bu spor dallarından biriyle ilgilenmeyen bir çocuğun ne yapabileceğini düşünemiyorum. O çocuk ve ailesi için hayat gerçekten çok daha sıkıcı ve zorlayıcı olabilir.

Ben de önce 6 yıl Rum okullarında, sonrasında ise 3 yıldır Gökçeadaspor altyapısında antrenörlük yaparak adamızın gençlerine elimden geldiğince 20 yıllık futbol deneyimlerimi aktarıyor, onları hem iyi bireyler hem de sporcular olarak yetiştirmeye çalışıyorum.
Sonuç olarak, "Gökçeada'ya yerleşen ya da burada yaşayan bir aile ne yapmalı?" sorusunun canlı örneği olduğumuzu düşünüyorum.

ADADA TRAFİK YOK HAYAT VAR.

Çocuklarımız futbol, voleybol ve sörf eğitimlerinde oldukça başarılı. Büyük kızımız son iki sezondur sörf eğitmeni olarak görev yapıyor.
Eşimle sorumluluklarımızı yerine getirirken bir yandan da "yakala-pişir" konseptiyle video çektiğimiz YouTube ve Instagram kanallarımızda dostlarımızla ve takipçilerimizle büyük bir aileye dönüştük, güzel ve unutulmaz anılar biriktirmeye devam ediyoruz.
İstanbul'da yaşayan bir insanın ortalama 3,5 yılını trafikte geçirdiğini düşününce, adaya yerleşmemizin ne kadar isabetli bir karar olduğunu daha da iyi anlıyoruz. Geçirdiğimiz her dakikanın kıymetini bilerek yaşamaya devam ediyoruz.
Sevgiyle kalın.

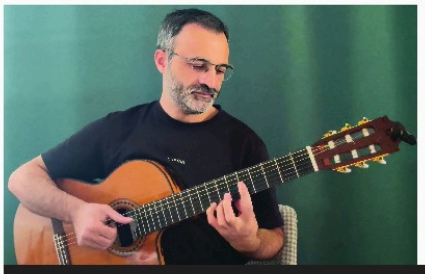

Önder
ALNARGUN

Adada Yazmaya Başladığım KİTABIMA DAİR...

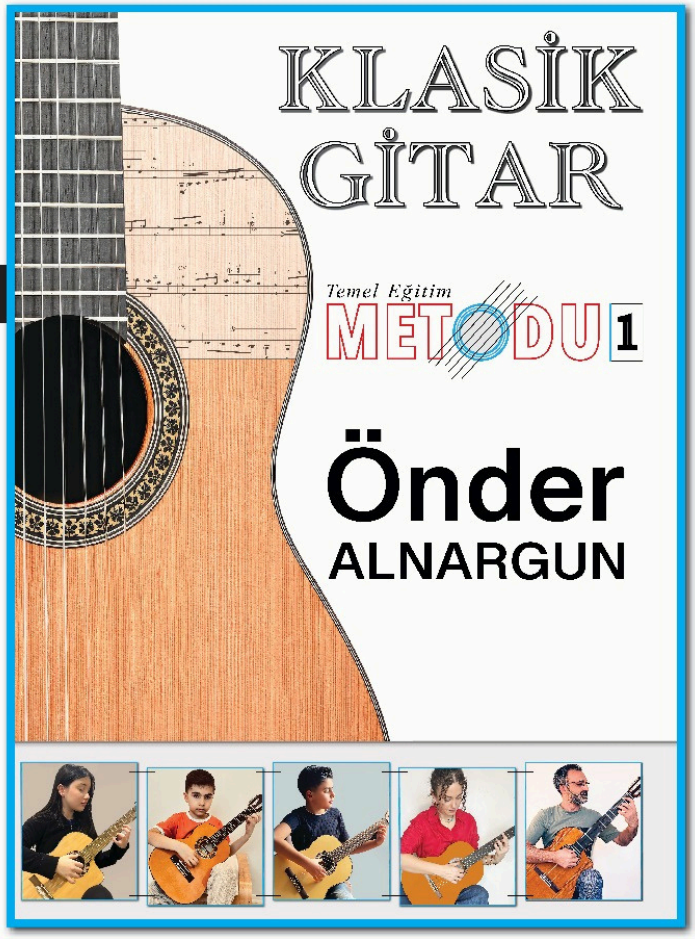

Yoğun bir hazırlık sürecinin ardından **Klasik Gitar Temel Eğitim Metodu - 1** adlı kitabımı sizlerle buluşturmanın mutluluğunu yaşıyorum.

Uzun süredir gitar eğitmenliği yapıyorum ve bir temel eğitim kitabı hazırlamak, yıllar içinde zihnimde olgunlaşan bir düşünceydi.

Ancak yoğun çalışma temposu, bu düşünceyi hayata geçirmeme uzun zaman engel oldu. Pandemi sürecinde oluşan durağanlık ve zaman boşluğu, bir ön çalışma yapmamı mümkün kıldı. Bu sürecin ardından, çalıştığım tüm eğitim kurumlarından istifa ederek tamamen bu projeye odaklandım.

Yaşadığım şehirden ayrılmak, alıştığım düzeni bırakmak ve bu değişimi hayata geçirmek kolay değildi. Uzun süredir devam eden yaşam planımı bir anda değiştirmek, ciddi bir kararlılık ve cesaret gerektirdi.

Kitabı yazmaya karar verdiğimde, kısa süre önce adaya taşınmıştım. İlk taslakları, başlangıç konularını ve içerikleri burada hazırladım. Adada bir yıl yaşadıktan sonra bir süreliğine ayrıldım ve yaklaşık bir buçuk yıl boyunca Ege'nin farklı il ve ilçelerinde kaldım. Gittiğim her yer, yazma sürecime çeşitli şekillerde katkı sağladı. Bu deneyimlerin tümü, kitabın içeriğini daha da olgunlaştırdı.

Başlarken ele aldığım konular ile kitabın tamamlandığı noktada oluşan genel taslak arasında belirgin farklar ortaya çıktı. Süreç içinde fikirlerim gelişti ve derinleşti. Uzun bir aradan sonra tekrar adaya döndüm ve kitabı burada tamamladım.

"Klasik Gitar Temel Eğitim Metodu 1" adlı bu kitap, temel içeriği tamamen eğitime yönelik olmasına rağmen, planlama ve yazım süreci yoğun dikkat ve emek gerektirdi. Bu süreçte yalnızca online gitar eğitimi vermeye devam ettim; tüm boş zamanımı ise kitaba ayırdım. Birçok öğrencimle kitabın içeriğini birlikte çalıştım; neredeyse tüm bölümlerini onlarla etüt ettim ve konuları planladım.

Salt bir kitap yazmaktan öte, kullanışlı bir eğitim içeriği oluşturmanın ancak uzun süreli deneyimle mümkün olduğuna inanıyorum. Bu nedenle genel kronolojiyi defalarca gözden geçirdim, eksikleri tamamladım ve sayfaları anlatım ile öğretim yapısına göre en belirgin, akıcı haliyle tekrar düzenledim öğrencilerimle prova ettim. En önemlisi, bu kitap tamamen kendi eğitim tarzıma göre şekillendi. Bu da oldukça fazla zaman ve emek gerektirdi.

Her cümleye, her nota yazımına özenle çalıştım. Kitabın dijital nota yazımlarını ve tüm tasarımını kendim üstlendim. Sayfaların tam istediğim gibi olması için defalarca deneme-yanılma yaptım, tasarımı değiştirdim ve onlarca prova baskı hazırladım. En sonunda içime sinen versiyonu ortaya çıkardım. Bu süreçte tasarımı bizzat yapmam bana büyük esneklik ve yaratıcılık sağladı.

Uzun yıllar aynı eğitim kurumlarında birlikte çalıştığımız öğretmen arkadaşlarımla zaman zaman konuştuğumuzda, *hâlâ aynı konuları tekrar tekrar anlattıklarını, değişenin sadece öğrenciler olduğunu ifade ediyorlar.* Bu sohbetler, yaptığım değişimin ne kadar doğru olduğunu bana bir kez daha gösteriyor. Her şeye bir süre ara vermek ve daha üretici bir alana yönelmek herkes için ihtiyaçtır diye düşünüyorum...

İnsanın aynı şeyleri yıllarca tekrar etmesi, bir noktadan sonra yıpratıcı, tekdüze ve edilgen bir yaşam biçimi oluşturabiliyor. Aynı şehir, aynı sokaklar, ve benzeri. İlk fırsatta es vermek gerekli bir adımdır...

Adada başlayan kitap yazım yolculuğumu yine adada sonlandırdım ve nihayet kitabı tamamladım. Umarım her müzik tutkunu ve gitarist adayı için önemli bir eğitim kaynağı olur.

ADANIN MODERN ATLILARI

Gökçeada Motosiklet Spor Kulübü: Adanmışlık, Tutku ve Dayanışma

Gökçeada Motosiklet Spor Kulübü(GMSK), Türkiye'nin en batı ucundaki bu özgün adada 2013 yılında kuruldu. Kulübümüzün kurucusu ve onursal başkanı merhum Semih Tevs, sadece bir motosiklet tutkunu değil, aynı zamanda Gökçeada'da motosiklet kültürünün temellerini atan vizyoner bir liderdi. Onun öngörüsü ve emeğiyle temelleri atılan kulübümüz, yıllar içinde adanın sosyal ve sportif yaşamında kalıcı bir iz bıraktı.

GMSK olarak yalnızca motor sporlarıyla ilgilenen bir topluluk değiliz; aynı zamanda motosiklet kültürünü güvenli, bilinçli ve kapsayıcı bir zemine oturtmayı hedefleyen bir sivil inisiyatifiz. Kuruluşumuzdan bu yana gerçekleştirdiğimiz eğitimler, paneller ve atölyelerle, her yaş ve cinsiyetten motosiklet kullanıcısına ulaşmayı amaçladık. Kadın sürücülere yönelik farkındalık kampanyalarından motosikletli arama-kurtarma birimleriyle iş birliklerine, çocuklara ve gençlere yönelik bilgilendirici etkinliklerden çevre ve trafik güvenliği odaklı çalışmalara kadar pek çok projeyi hayata geçirdik ve geçirmeye devam ediyoruz. GMSK, motosikletin sadece bir araç değil; bir bilinç, bir dayanışma ve bir yaşam biçimi olduğuna inanır.

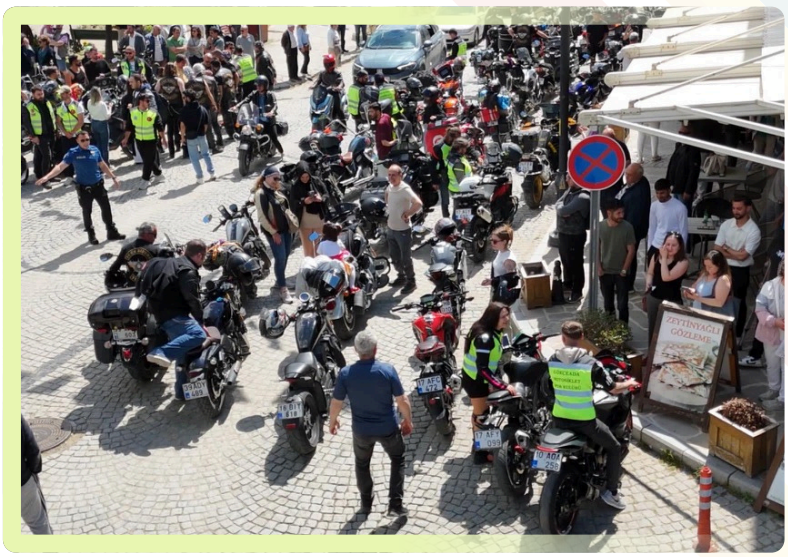

Gökçeada Motofest: Beşinci Yılında Uluslararası Bir Buluşma

20–23 Eylül 2025 tarihleri arasında düzenleyeceğimiz 5. Uluslararası Gökçeada Motofest, yalnızca bir motosiklet festivali değil; aynı zamanda doğa, müzik, kardeşlik ve dayanışma temelli çok yönlü bir buluşmadır. Türkiye'nin dört bir yanından ve yurtdışından yüzlerce motorseveri ağırlayacağımız bu yılki festival, Gökçeada'nın tanıtımına ve turizm potansiyeline büyük katkı sağlayacak.

Motofest Başlıyor...

Festivalin hazırlık süreci, gönüllü katılımcılarımız ve iş ortaklarımızla birlikte tüm hızıyla sürüyor. Aynı zamanda bölgesel ve ulusal markalarla sponsorluk görüşmeleri de devam etmekte. Bu yıl, daha geniş bir etki alanı ve daha güçlü bir içerik hedefliyoruz.

Motofest kapsamında:

- Konserler, DJ performansları
- Enduro ve trial gösterileri
- Paneller, güvenli sürüş atölyeleri
- Yerel üretici ve girişimcilerin stantları
- Çocuklara özel etkinlikler ve sürpriz aktiviteler yer alacak.

Festival alanında kurulacak satış stantlarında, Gökçeada'nın yerel üreticileri, küçük işletmeleri ve el emeğiyle üretim yapan kadın girişimcileri ürünlerini sergileme ve satış yapma imkânı bulacak. Organik gıda ürünlerinden zeytinyağına, adaya özgü lavanta ve otlardan, zanaat ürünlerine kadar geniş bir yelpazede yerel değerlerin festival ziyaretçileriyle buluşması hedefleniyor. Bu yönüyle Motofest, sadece bir eğlence değil, aynı zamanda ada ekonomisine can veren bir sosyal platform işlevi görüyor.

Yeni Hedefimiz: Gökçeada Enduro & Motocross Parkuru

GMSK olarak bir sonraki büyük hedefimiz, adada kalıcı bir Enduro & Motocross Aktivite Parkuru oluşturmaktır. Bu proje sayesinde:

- Gençlerin ve yerel halkın motor sporlarına katılımı desteklenecek,
- Dört mevsim kullanılabilecek bir turizm altyapısı kurulacak,
- Ulusal ve uluslararası yarışmalara ev sahipliği yapılabilecektir.

Bu adada rüzgârı arkana aldığında yol seninle yürür. GMSK, adanmışlıkla büyüyen bir topluluktur ve her yeni üyemizle birlikte daha da güçlenir. Sizi de aramıza bekliyoruz.

Semih Tevs
Saygıyla anıyoruz.

ADALI YAZARLAR, ADALAR HAKKINDA YAZANLAR

Hazırlayan : Arzu Özözlü

GÖKÇEADA GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ – LEVENT KARAYEL / Mimarlık Vakfı, 2019

İmroz halk mimarisinde, yapı malzemesi olarak kullanılan taş, ağaç, toprak ve topraktan üretilen kiremit, tuğla, kireç gibi materyallerin hepsi yerel oldukları kadar evrensel bir kullanım niteliği gösteren ve günümüze kadar değerlerini koruyan yapı malzemeleridir. Yereldeki bu yapıları yapan ustalar kullandıkları malzemeleri çok iyi tanıyor ve malzemelerin onlara verdiği imkanları çok iyi biliyorlardı. Zamanla yapı malzeme çeşitliliği arttıkça ve bunlardan üretilen strüktür imkanı genişledikçe bu yeni malzemeleri kullanmaktan çekinmediklerini, daha yeni dönemlerde inşa edilen yapılarda çimento harcının ve betonarmenin kullanılmasından anlıyoruz. İlk yapılarda işlev her şeydi, bu nedenle oranlar ve ölçüler (proporsiyon) estetik kaygıdan ziyade, strüktürel nedenlerden ve yapım tekniklerinden ortaya çıkmıştır ve gelişmiştir. Geleneksel yapıların insana ve çevreye göre ölçülü olmaları sayesinde saygıyı hak edecek sade halk mimarisi oluşmuştur.

BİR ADA YILDIZI DR. DİMİTRİ FOKA – MEHMET ATAMAN / Klaros Yayınları, 2024

Dr. Dimitri Foka, İmroz'un (Gökçeada'nın) efsane doktoruydu. Adada doğdu. Tam kırk dört yıl adaya hizmet etti. Söz verdiği gibi o topraklarda kaldı. Onun adı orada hep yaşayacak.
"Hiç farkında değildi. Arkasında bir takipçisi vardı. Döndüğü her köşenin yanı başında saklanıyordu. Ancak takipçisi o kadar ustaydı ki Dr. Foka hiçbir zaman onu fark etmedi.
"Takipçisinin de takipçisi vardı. Ancak her iki takipçi de o kadar ustaydılar ki hiçbir zaman, birbirlerinin farkında olduklarını, birbirlerine açık etmediler."
O zeytin ağacını mı sordunuz? Onun, Dr. Foka'nın yanında olabileceği söyleniyor. O kötü günden sonra kendisini gören olmadı.
Takipçiyle takipçisinin takipçisine gelince: Onları bir kez Tenedos'ta (Bozcaada) şarap içerken görenler oldu. İkinci kez de Samothraki'de (Semadirek) uzo içerken görüldüler.
"Kim mi gördü?" Takipçisi ile takipçisinin görevini üstlenenler.

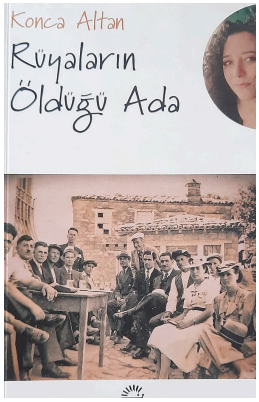

RÜYALARIN ÖLDÜĞÜ ADA – KONCA ALTAN / İletişim Yayınları, 2019

Rüyaların Öldüğü Ada, Kuzey Ege'nin şahsiyetli adasının, İmroz / Gökçeada'nın aşağı yukarı yüz yıllık macerasını anlatıyor. Adanın yerlisi bir Rum ailesinin ferdi olan Madam Maria'nın hayatına ve kederine tanıklık ederek...
İmroz'dan Mısır'a, İstanbul'a, Atina'ya, Amerika'ya saçılan bir aile... Aşk hikâyeleri... "Adalı" olmanın, adada yaşamanın ruhu... Ormanın, üzümün, şarabın, balığın göz kamaştırıcı bereketi... Beri yandan fakirlik ve mahrumiyet... Her şeye rağmen "eğlencenin, dostluğun, İmrozlu olmanın tadının" çıkarıldığı eğlenceler... Adanın sadece adıyla değil nüfusuyla da "Türkleştirilmesi"... Devletlerarası gerginliğin gölgesinde, Rumların büyüyen korkusu ve azalmaları, azalmaları... Yine de terk etmeyenler, edemeyenler...
Konca Altan, yıllarca dostluk edip ömrünün seyrini dinlediği Madam Maria'nın ağzından, hüzünlü bir tarih ve acı tatlı insan hikayeleri anlatıyor.

HOTEL PARLİ
GÖKÇEADA

Evinizden Uzakta, Ama Eviniz Kadar Rahat

Detaylı Bilgi İçin ➤
0532 689 17 00

Website
www.parlihotel.com

KILIÇ
DEMİRCİLİK

DEMİR DOGRAMA
FERFORJE
BAHÇE KAPILARI
ÖZEL TASARIM

EMRE KILIÇ

0543 232 46 59

ÇINARLI MAH. SANAYI SITESI NO:6 / GÖKÇEADA

Ofis ve Kırtasiye Malezmelerinde
Aradığınız Her Şey Burada

SEZİN KIRTASİYE

KİTAP
DERGİ
GAZETE
KIRTASİYE
OYUNCAK
HEDİYELİK EŞYA
FOTOKOPİ

İLETİŞİM
0286 887 32 83
Fatih Mah. Nadir Nadi Caddesi No : 6 - Gökçeada

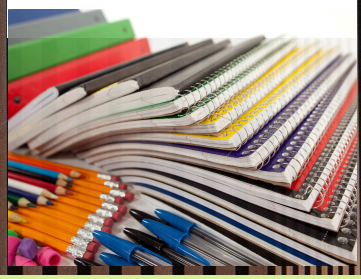

İNCİ
PET SHOP
DOSTLUĞUN İZLERİ BURADA BAŞLAR

EVCİL HAYVAN OYUNCAKLARI
EVCİL HAYVAN MAMASI
EVCİL HAYVAN AKSESUAR

0534 960 43 35

BIRZAMANLAR

İMROZ

ΙΜΒΡΟΣ. Ἄποψις Κάστρου. Imbros. Vue de Castro.

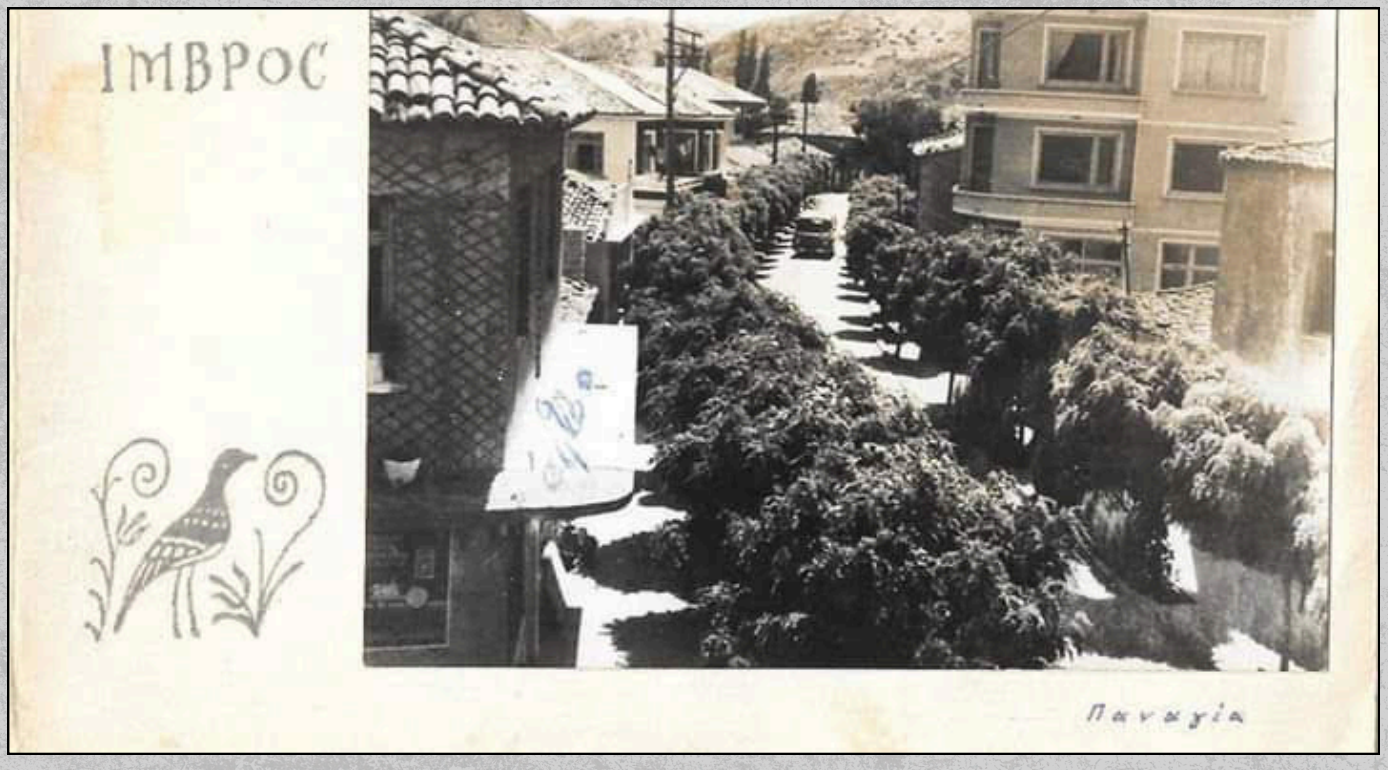

BIRZAMANLAR

İMROZ

GERÇEK BİR HİKAYE: ADA

Nurgül Mermerci

Ada'yla 10 yıl önce toplu konutlar mevkiinde köpeklerimi gezdirirken karşılaşmıştım. Son derece uyumlu bir köpekten bahsediyorum. Hal böyle olunca sabah turlarını beraber yapar hale gelmiştik. Ada gezinti öncesinde bizim evin önünde hazır bir şekilde bekliyordu.

O gün yine gezintimizi tamamlayıp eve dönmüştük, Ada da kapının önünde uyuyordu. Tam “Bir kahve içerim” derken telefonum çaldı; arayan komşumdu. Komşum, “Nurgül! Sizin arka kapıdaki köpeği zabıta tüfekle kovalıyor, hemen koş!” dedi. Annem bu konuşmayı duyunca, ev terliklerimizle dışarı fırladık. Annem bir yere kadar benimle koşarak gelmişti; ben ise ter içinde yolun karşısındaki okul bahçesine ulaşmayı başardım. “Durun, ne yapıyorsunuz?” diye bağırdım. Zabıtalar, “Abla, köpek hakkında şikayet var, çocuklara saldırıyormuş” dediler. “Ama ben hiç böyle bir şey görmedim, emin misiniz?” diye sordum. “Evet, abla” dediler. O anda aklıma geldi; bir gün önce, öğleden sonra bir grup 14-15 yaşındaki genç, ellerindeki taşları Ada'ya atıyorlardı ve o da sanki “Yapmayın!” dercesine havlıyordu. Bu konudan bahsedince "Doğrudur ama almamız gerekiyor" dediler. O dönem adada bir bakımevi açılacağı şeklinde bir konuşma geçiyordu; fakat yol üzerindeki mezbahanenin önündeki demirli kafeslere konulmuş güneş altında çok sayıda köpek görüyorduk. Bu durumu söyleyince "Yapılıyor, oradan alınacaklar" dendi. İşte o an "Ben bu köpeğe yer bulacağım, zaten sizin de veteriner olmadan bu şekilde hayvan almanız yasak” demiştim, ki o dönem aktif çalışan bir veteriner de yoktu maalesef. Zabıta "Tamam, abla" dedi. Evet, Ada da bize bu şekilde gelmiş oldu.

Aslında bakımevine şikayetle saldırgan olmadığı halde alınmaya çalışılan birçok köpekten bir tanesiydi Ada. Elbette şartlar da müsait olunca bakımevi yerine bize gelmişti.
Beraber yaşamaya başlayınca Ada'yı daha da yakından tanıdım. Ada çok uyumlu, misafir seven, odaya girmeden önce mutlaka "gel" komutunu bekleyen ve çocuklara da bayılan bir köpekmiş aslında. Ayrıca yüzerken çok korkusuz, hatta yüzmeye dalıp Sahil Güvenlik ile Kuzulimanı sahile geri getirildiğini sonradan öğrenmiştim o dönem.
Sonuç olarak Ada bana ben de Ada’ya iyi gelmiştim. Sizler de bir can sahiplenmeyi düşünüyorsanız mutlaka barınaktan veya sokaktan sahiplenin. İnanın belli şeyler yaşamış hayvanların bakımları ve dostlukları çok daha farklı oluyor. Ben bunun sebebini, barınağa gelmeden ya da sokakta yaşadıkları dönemlerde, insanları farklı yönleriyle tanımış olmalarına bağlıyorum.

Satın alma, **sahiplen!**

Gökçeada Belediyesi Geçici Tedavi ve Rehabilitasyon merkezimizde çipli, kısır, sağlıklı insan dostu patili canlarımız, onlara iyi bakabilecek ailelerini bekliyor.

Siz de bir patili canımıza yuva olmak isterseniz hafta içi **8:30 - 12:20 / 13:30 - 17:30** saatleri arasında bakım merkezimizi ziyaret edebilirsiniz.

Yaş - 1,5 **- Cinsiyet -** Erkek **- Irk -** Maltese Terrier

Yaş - 3 **- Cinsiyet -** Dişi **Irk -** Bodur Kurt M.

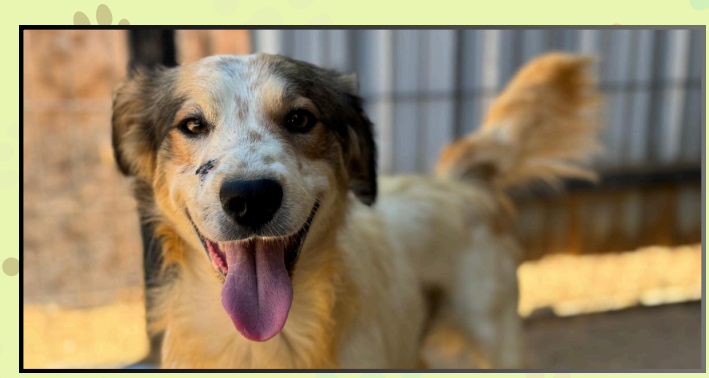

Yaş - 2 **- Cinsiyet -** Dişi **- Irk -** Rus Finosu M.

Yaş - 2 **- Cinsiyet -** Dişi **Irk - Terrier**

Yaş - 2 **- Cinsiyet -** Erkek **Irk -** Rus Finosu M.

İMROZ ELİA
HOTEL

Huzurun mavi ile buluştuğu anlar tatilinize yeni bir deneyim katabilirsiniz.
Kendinizi Gökçeada'nın doğasında huzurlu ve sakin hissedeceksiniz.

Balayı odası, Twin Oda, Cumbalı Delux. Tüm odalarda TV vardır. Balkonlarımızda adanın doğallığını görebilirsiniz.

Her sabah açık büfe zengin çeşidiyle kahvaltı keyfi.

Konuklarımız için ücretsiz otoparkımız mevcuttur.

0532 385 32 52 imrozelia17 www.imrozelia.com

İDAŞ'LA

GÜNAYDIN

Ne de güzel uyandın!

GÖKÇEADA (İMROZ)
Kuzulimanı Mahallesi, Kızılay Caddesi,
Petrol Ofisi karşısı- Carrefoursa yanı
Gökçeada, Çanakkale

0532 293 45 42
0212 591 93 93

İDAŞ® 60.YIL

AGIOS HOTEL

Gökçeada'da Doğayla İç İçe
Huzur Dolu Bir Tatil Deneyimi

- Standart Oda
- Deluxe Oda
- Twin Oda
- Oda Kahvaltı

- Yüzme Havuzu
- Otopark
- Wifi
- Oda Servisi

+90 0533 736 15 55

www.agioshotel.com